

Un număr vechiu 7 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE — SOCIOLOGIE

Director: **N. C. SCHINA**

COMITETUL :

GR. CONDURATU
Consilier la Curtea de Apel
din BucureștiD. NEGULESCU, Profesor la Facultatea de drept din București
V. ANGHELOVICI
Dr. în Drept din Paris
Judecător Tribunalul IlfovALEX. CERBAN
Dr. în Drept din Paris
Profesor UniversitarALFRED JUVARA
Dr. în Drept din Paris
Avocat

Secretar de Redacție: E. C. DECUSARA, Dr. în drept din Paris, Șeful Statisticii Judiciare

ABONAMENTUL

Un an p. Bănci, Case Comerc. și Autorit. 200 lei
„ Magistrati și Avocați . . . 120 „
6 luni prețul cel de sus pe jumătateAPARE ODATA PE SĂPTĂMÂNĂ
sub direcțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI, 5

Lângă Palatul Justiției

TELEFON 13/49

SUMAR

— **Capitalul Statutar.** Un uz comercial contrar legii în legătură cu constituirea Societăților de comerț de d-l av. M. Weisman ;
— Reforma legiurilor. Probleme penale. Art. 300 c. p. de d-l judecător Trajan R. Scriban ;
— Un uz întrebuit de judecătorii de pace contrar legii. Necomunicarea din oficiu a cărții de judecată părții civile lipsă. Consecințe, de d-l ajutor de judecător Benedict I. Ionescu ;

JURISPRUDENȚA :

— Curtea de Casație S. I: N. Mischonzniky cu Nahma Perla Graur. (Cauza dobânditei înserată în act pentru bunurile viitoare dobândite cu titlu gratuit, admisibilitatea pentru cele dobândite cu titlu oneros fără o clauză expresă, instanțele de fond suverane să interzică, cu o Notă de d-l av. Alex. Em. Lăzrescu ;
— Casație S. II: Lazăr Eskenazy condamnat pentru acaparare de monedă. (Dacă străsurarea din circulațiune a bile elor Băncii Naționale, prin plata unui agiu, constituie o acaparare de monedă în sensul art. 30 d n legea măsurilor excepționale ?) ;

— Curtea de apel Buc. S. I: Leon Uray și alții cu D. H. Pașianopol. Hotărârile prin care se ordonă pe cale de anchete în viitorul constatări de fapte, sunt hotărâri premergătoare, care nu se pot atașa cu apel decât odată cu hotărârile date asupra fondului ;

— Trib. Romanșii S. II: George Oprea cu Direcția Aprovizionării, (Competință. — Contravenție comisă posterior decretului-lege 673 919. Decretul-lege 1823 919) ;

— Trib. Ilfov S. I civ. c. r.: Ion Cristescu cu Ministerul public. (Este inadmisibilă în principiu contestația făcută contra unei hotărâri prin care se respinge contestația ce se făcuse la executarea unei sentințe date asupra fondului) ;

— Trib. Tecuci: Const. G. Sa helarie cu *Igripina Gh. Voiculescu. (Schimbarea destinațiunii imobilului închiriat dă loc la rezilierea contractului. Acțiunea ține loc de somațiune. Culpă levis în abstracto) ;

— Trib. Ilfov S. IV: Susana Mareș Vinciu cu Amalia G. Solomonescu. (Textul art. 4 din Decretul-lege asupra chirilor No. 1 23 din 2 Aprilie 1920 este lim. tariv și aplicarea lui nu se poate întinde la alte cazuri de că. la a-lea c. r. prevede ;

Rezumatul jurisprudenței Curților de apel și Casație

— **Apel I:** 1. Dacă clauza curioasă într-o poliță de asigurare prin care Societatea nu-și ia asupra-i consecințele despăgubirilor și nici plata dobânzilor în caz de judecată, este valabilă sau contrară rădnei publice ? — 2. Dacă prin facerea apelului se poate ridica starea de faliment când a avut loc achitarea creditorului reclamant după ce obținuse declararea falimentului ?

— **Apel II:** Dacă cererea de suspendare a executării treburilor introdusă odată cu apelul în materie de legea proprietarilor ?

— **Apel III:** 1. Clauză expresă de neasub-hirire Subin-hirire. Toleranță din partea proprietarului. Răspunderea cererii de rezilierea contractului. — 2. Proprietarul care vindic imobilul și clauza de a-l preda la un termen fixat, nu poate beneficia de Decretul-lege spre a se considera ca chirie ;

— **Apel IV:** Decretul nou 1420 90 a anulat dispozițiile re-hiului decret 4831/9 9, cu privire la chirii, cu o notă ;

— **Casație I:** 1. Obligațiunea instanțelor judecătorești de a caracteriza acțiunea cu judec. din punct de vedere juridic. 2. Proces debătut înainte de vacanță. Darea hotărârii în timpul vacanței. Dacă este valabilă ?

— **Casație II:** 1. Form litigiile cerute pentru introducerea recursului penal. — 2. Obligația impusă de a restitui despăgubirile primite chirii supuși care au devenit cetățeni români.

— **Casație III:** Direcția C. F. R. ca căraș nu poate discuta dreptul de proprietate al mărfurilor.

CAPITALUL STATUTAR

Un uz comercial contrar legii în legătură cu constituirea societăților de comerț.

În multiplele prospecte, statute și acte constitutive ale societăților comerciale din ultimul timp, vedem apărând o nouă noțiune juridică — puțin cunoscută înainte de război: vedem apărând „capitalul statutar”.

Capitalul statutar este acela care se tipărește cu litere grase pe en-lête-ul prospectelor, capitalul statutar este acela care ia ochii lumii și care bate sonor în timpanul nărilor.

Ce este „capitalul statutar” ? Dacă cineva răsfoiește codul de comerț dela art. 77 până la art. 264, unde se tratează despre tot soiul de societăți și de tot felul de capitaluri, nu va găsi această nouă locuțiune de „capital statutar”. Veți întâlni în mod repetat menționat „capitalul social” ; nu veți descoperi însă pe cel „statutar”.

Capitalul social este acela care constituie patrimoniul inițial al societății sub formă de zecimi vârsate înainte de constituire și de creanțe contra subscritorilor pentru restul nevărsat. El este capitalul real socotit treburilor pentru dezvoltarea afacerilor sociale și pe care se poate conta în mod efectiv. El e acela care înfățișează valoarea de credit a societății făcând abstracție se înțelege de diversele capacități personale interesate în afacerile ei.

Capitalul statutar — acela care se proclamă în fruntea prospectelor — este limita până la care va avea dreptul societatea prin reprezentanța ei legală să sporească capitalul inițial — după eventuala dezvoltare a treburilor sociale, sporire care se va face printr-una sau mai multe emisuni în condițiunile prevăzute de statutul respectiv.

* *

Problema care se pune este : Este legalmente constituită societatea care a anunțat în fruntea prospectelor „capitalul statutar” de 50 sau 60 milioane

care pune în compunerea firmei sociale „societate anonimă cu 50 sau 60 mil. capital” și care în citare articol discret al actului constitutiv netrămbițat, prevede capitalul social realmente subscris și care e de 5-6 milioane, adică în raport de o zecime față de capitalul publicat?

Trebue tribunalul să dea unei astfel de societăți autorizațiunea legală pentru a funcționa?

În conf. cu art. 90 c. com., actul constitutiv trebue neapărat să prevadă suma capitalului subscris. În conf. cu art. 130 c. com. se repetă, referitor la prospectele lansate pentru public, că trebue să prevadă capitalul societății ce urmează să se constituie. Și ținând seama de capitalul anunțat în mod public fără echivoc posibil, art. 132 cod. comercial, spune că pentru constituirea societății este necesar ca întregul capital social să fie subscris și ca fiecare acționar să fi vărsat cel puțin trei zecimi din valoarea acțiunilor subscrise.

Ce a avut în vedere legiuitorul, când a supus constituirea societăților pe acțiuni unor condițiuni așa de severe ca subscrierea întregului capital social? Și dispozițiunea această grea a subscrierii integrale nu e unică la noi și la Italiani (c. com. it. art. 131) ci se găsește în mai toate legile comerciale moderne; astfel: legea franceză din 24 Iulie 1867 art. 1 al. 2 pentru societățile în comandită pe acțiuni și art. 24 al. 1 pentru societățile pe acțiuni; legea belgiană a soc. anonime la art. 29 și 76; legea germană, art. 209, etc.

* * *

Când toate legiuirile noi sunt unanime în a prescrie în mod expres integralitatea subscrierilor și când acest regim urmează după unul mai puțin inezorabil ca acela prevăzut în art. 135 codul de comerț vechi italian prin care era suficientă subscrierea a patru cincimi din capitalul social, apoi trebue să se fi avut în vedere interese majore care trebue neapărat salvagardate și a căror eludare sub orice formă trebue împiedicată.

De altfel nici odată societățile de capitaluri nu au fost cu desăvârșire libere. Înainte de regulamentele actuală în legiuirile noi a societăților, ele erau supuse unei autorizățiuni și supravegheri administrative. Interesele marelui public au fost prea mult angajate în funcționarea cinstită a asociațiunilor de capitaluri pentru ca vreodată ele să se fi putut constitui fără nici o formă și în lipsa oricărui control.

Societatea modernă de comerț se adresează oamenilor cu economii mărunte. Aceștia nu cunosc și nu pricep multe de ale comerțului. Ochiul lor e fascinat de numărul formidabil alcătuit din multe cifre în capitalul statutar și care îi face să creadă în rularea unui fond enorm într-adevăr ca acela de cincizeci sau șasezeci milioane lei. Ochiul lor vede vasele afacerii ale societății cu un capital atât de

fantastic și naivii subscriu. Aceasta în privința subscriitorilor.

Terții știu că gajul debitorilor sociali este capitalul social. Ei au în vedere pe acesta în relațiile lor cu societatea. Vor vedea însă proclamați capitalul statutar care pentru moment e fictiv, și care nici nu se știu dacă vreodată va înceta de a fi o ficțiune. De aci confuziune.

* * *

Neapărat că clauza din statut sau actul constitutiv care dă în cădere consiliului de administrațiune de a hotărâ o nouă emisiune, este perfect valabilă. Nu trebue însă ca prin felul cum este redactată această clauză secundară, prin metoda publicațiunei ei, să se provoace confuziune în mintea publicului și să se eludeze o dispozițiune imperativă ca aceea a art. 132 c. com. prin care se cere subscrierea integrală a capitalului anunțat și vărsarea anticipată a trei zecimi din capitalul anunțat.

* * *

Concluziunile noastre sunt:

Deoarece societățile comerciale — deși rezultând din jocul liber al convențiunilor private — sunt totuși niște instituțiuni de ordine publică cari interesează profund economia socială și sunt reglementate din acest punct de vedere — tribunalele sunt datorate ca în examinarea actelor preparatorii ale constituirii societății să cerceteze dacă în fapt nu s'a provocat confuziune în opinia publică prin anunțarea „capitalului statutar” și în tot cazul, să nu îngăduie în compunerea firmei sociale indicațiunea altui capital de cât al celuiia realmente subscris și din care s'au vărsat cele trei zecimi.

Faptul că unele societăți au căpătat autorizațiunea legală conf. art. 138 c. de comerț cu tot abuzul făcut cu „capitalul statutar” nu e suficient pentru a constitui un uz și revenirea la adevărata interpretare a legii care are de scop a ocroti pe cei mulți, se impune.

M. WEISSMAN

Avocat

REFORMA LEGIUIRILOR

PROBLEME PENALE

Art. 300 c. p.

Articolul 300 din codul penal se referă la insultele ce oamenii, de ori-ce categorii sociale, din diferite motive, le rostesc unii contra altora, sancționând faptul cu o pedeapsă polițienească.

Acet articol nu e clar redactat, fiindcă nu sancționează fapte care, prin modul cum s'ar putea comite, poi sa constituie o insultă. Nu prevede insultă prin gesturi, ex.: poate fi cineva insultat prin strămbăturile altuia, gesturi cu umni, tifla, scoterea limbei, arătări, a diferitelor pânji ale corpului.

pului, cum fac unele mahalagioaice fără însă a pronunța vre-un cuvânt. Constituiesc aceste fapte contravenția de insultă? Sau îți scriu o scrisoare închisă, în care înșir toate batjocurile. Faptul e pedepsibil? În materie de condamnarea penală nu ne putem lua decât strict după litera legii, nici nu e permis să străbatem intenția legiuitorului, ci trebuie să aplicăm textul așa cum e redactat.

Art. 300 spune că injuriile orale sau expresiunile ocărătoare se pedepsesc cu pedepse polițienești. Injurii orale înseamnă injuriile proprii zise, iar expresiuni ocărătoare, cuvinte ca: hoț, tâlhar, ticălos, păcăos, etc., toate trebuie să fie pronunțate „cu gura” căci acestea indică cuvântul „oral”, iar expresiunile ocărătoare nu pot fi redactate decât prin „vorbe”. Așa e textul și nu putem face analogii sau deducții. Prin urmare înfăptușirile făcute prin gesturi, în legislația noastră, nu se pedepsesc. Ele fac parte încă din domeniul moralei denotând pentru făptuitor, o lipsa de educație, iar faptele nu cad sub nici o sancțiune penală.

Insulele prin scrisoare nu se pedepsesc, pentru că cuvântul «orale» mai indică un lucru: arată că insulele trebuie scroate proferate înfața și auzul persoanei insultate, căci dacă aceasta nu e de față, nu înseamnă că o insultă, ci că o critică, iar acest fapt nu e prevăzut de lege¹⁾.

Cu toți vorbim unii de alții; e în firea omului acest lucru. Ex.: Se întâlnesc 2 oameni și vorbesc de X. că ar fi prost, nebun, etc... X. află și intenționează acțiune penală. Inculpații trebuie achitați, fiindcă faptul nu constituie o insultă, ci o critică.

Înalta noastră Curte de Casație a avut când-va părerea, că insulele proferate în lipsa persoanei insultate, nu se pedepsesc. În urmă revenit asupra acestei jurisprudențe și a zis că legea nu cere ca persoana insultată să fie de față. Deci, dacă te critică, comit faptul prevăzut de art. 300 c. p. și voi fi pedepsit.

Părerea mea este că jurisprudența dintâi a Casației e conformă cu legea; insulele proferate în lipsă, nu se pedepsesc.

Ar fi nimerit ca legea penală să sancționeze or-ce fapt care cade sub prevederile moralei, căci chiar dacă te insultă (critic) în lipsă, tot e un fapt reprobabil, denotând o lipsă de educație pe care tu o ai cea mai mare parte din indivizi.

Art. 300 trebuie redactat astfel:

«Insulele verbale, ca și cele săvârșite prin scris, gesturi, în prezența sau în lipsa persoanei insultate, prin care nu se împuță cuiva vre-un fapt determinat ce cade sub prevederile legii penale se pedepsesc cu amendă dela 25, — 100 lei și cu închisoare dela 1 — 15 zile».

A atunci nu vor mai fi discuțiuni și păreri diferențiate sau diverse moduri de judecată, asupra unui fapt care vine așa de des sub ochii judecătorului.

TRAIAN ROMULUS SCRIBAN

Judecătorul Oculului Herța

Un uz întrebuințat de judecătorii de pace contrar legii

Necomunicarea din oficiu a cărei d. judecată părții civile lipsă. — Consecințe.

Un uz profesional, de convenție tacită, e cel pe care judecătorii de ocol¹⁾ unele sau foarte multe, pentru a nu zice toate—il practica de mulți ani, necomunicând din oficiu părții civile, în proces penal, cartea de judecată dată în lipsa ei.

Și acest fapt are o importanță capitală azi, fiind seamă de decretul legi No. 2009/920 privitor la amnestie și No. 2010/920 — privitor la grațiere.

Art. II din primul decret se exprimă astfel: «Se amnestiază, cu excepțiunile cuprinse în aliniatele următoare, toate infracțiunile din orice legi ar decurge etc, d. competența instanțelor penale, civile sau militare, ordinare sau extraordinare, săvârșite până la încheierea armistiului general (11 Noiembrie 1918 st. n.) de acei cari în timpul războiului mondial nu au fost sub arme, nici nu au făcut un serviciu în armată, dacă aceste infracțiuni nu vor fi fost încă descoperite sau se găsesc în curs de cercetare, instrucțiune ori judecată fără să fi dat însă loc la hotărâri definitive». Nu beneficiază de amnestie etc., etc.; iar art. I, din al doilea decret dispune: «acordăm grațierile, comutările și reducerile de pedepse prevăzute în articolele următoare, pentru infracțiunile săvârșite până la încheierea armistiului general (11 Noiembrie 1918) tuturor locuitorilor din întreaga țară, cuprinzând vechiul Regat și ținuturile unite, condamnați de instanțele penale civile, ordinare sau extraordinare, și care nu au beneficiat de amnestie».

Art. 6 din procedura penală dispune că—cel ce aduce o plângere nu va putea avea calitatea de parte litigantă în procesul născut din acea plângere, decât dacă va declara formal, că se constituie parte civilă sau dacă în lipsă de asemenea declarație va fi făcut o cerere de daune interese; iar art. 63 pr. pen. că—cel constituit parte civilă conform art. 6 pr. pen. poate să se lepede de această calitate în 24 ore dela constituire.

Motivele acestor dispozițiuni legale ni le arată ultimul alinai al art. 63 pr. pen.: «În acest caz el va fi scutit de cheltuielile procesului din momentul lepădării sale etc.».

Explicații pe larg în această chestiune se găsesc și în *F. Hélie: Traité de l'instruction criminelle* și *I. Tanoviceanu, în Cursul de procedură penală* (vezi asupra cheltuielilor de judecată).

Consecințe: De aci decurg următoarele consecințe:

1) Cel lezat printr-o infracțiune se poate constitui parte civilă atât înaintea județului de instrucție, art. 60 pr. p.—și deci și înaintea celorlalți ofițeri de poliție judiciară, art. 61 pr. p., cât și înaintea instanțelor de judecată, art. 61, al. 1 pr. pen.

2) Odată constituită, partea civilă rămâne cu această calitate până la definitivă soluționare a procesului, dacă nu s'a lepădat de ea în 24 ore dela constituire.

3) Lipsa părții civile la prima instanță nu-i ridică calitatea de parte civilă în proces — pentru

1) Nulla poena sine lege. Dim. Alexandresco «Curierul Judiciar» No. 14/904, p. 119.

1) Chiar Tribunalele au acest uz. (N. R.).

viitor — și deci nici dreptul de a ataca cu opoziție sau apel, după împrefurări, hotărârea dată în lipsa ei, căci renunțările la drepturi nu se presupun, *mai ales în penal!*

Care e modul constituirii părții civile? Procedura penală nu prescrie nici o formă sacramentală de constituire.

Lipsind partea civilă la prima instanță, ce soluție se va da procesului în privința despăgubirilor civile?

Natural, va trebui să se facă aplicația art. 149 pr. civilă, neexistând în pr. penală dispoziții similare sau contrarii acestui text de lege. Principiul de drept e că: acolo unde tace procedura penală se aplică procedura civilă.

Deci se va respinge acțiunea civilă — care formează un tot indivizibil cu acțiunea penală și trebuie să te pronunți asupra ei odată ce partea civilă e constituită, sub orice formă — ca nesuținută — cu drept de apel sau opoziție și pentru partea civilă.

Conform actualei legi a judecătorilor de ocoale, o carte de judecată penală — dată în primă instanță, nu rămâne definitivă până ce nu expiră termenul de apel al inculpatului, al procurorului și al părții civile sau până ce nu s'a consumat apelul acestor trei părți (art. 102 L. J. Oc.). Inculpatul condamnat are tot interesul să facă apel contra cărții de judecată condamnatoare. Termenul de apel curge pentru el de a doua zi dela pronunțarea cărței, dacă a fost de față, de a doua zi dela comunicarea cărții dată în lipsa lui, și e de 10 zile. *Comunicarea cărții se face din oficiu.*

Procurorul face apel — când găsește că e cazul — contra cărților de judecată penală, îndată ce i se trimite în copie — *din oficiu* — de judecător, conform art. 102 din Legea Jud. de Ocoale.

Dacă partea civilă a fost prezentă în instanță — când s'a dat cartea de judecată, îi rămâne dreptul să facă apel — când e nemulțumită — în același termen ca inculpatul prezent, căci art. 102 Legea Jud. de Ocoale general, *dă dreptul de apel părților litigante și Ministerului public*, referindu-se în cecece privește termenul la art. 99 din aceeași lege.

Și avem, însfârșit o carte de judecată penală definitivă, bună de executat, ca fond!

Nu ne ocupăm de efectele recursului în Casație nefiind în raport direct cu chestiunea ce tratăm.

În ce privește recursul la Tribunal — deși caracterul acestui mod special de a ataca cărțile de judecată date în ultimă instanță de judecătorii de ocol diferă de recursul în Casație (art. 106 L. J. O.) suntem iarăși dispensați de a ne ocupa de efectele lui, întru cât punctul de vedere al chestiunii noastre îl studiem față de opoziție, care anticipează recursul.

Dar să ne închipuim că partea civilă a fost lipsă la pronunțarea cărții de judecată, indiferent dacă i s'a acordat sau nu despăgubiri civile, indiferent dacă inculpatul a fost sau nu condamnat. Ce se întâmplă? Inculpatul și ministerul public au uzat de dreptul de apel pe care l'au epuizat. Și ne este iarăși indiferent dacă inculpatul a rămas sau nu condamnat penalicește. Faptul ce ne interesează e: a rămas cartea de judecată definitivă? *Se poate executa?*

Nu! *Legea garantează până la sfârșit dreptul de opoziție sau apel al părții civile, care a fost lipsă la pronunțarea cărții de judecată penală.*

Și odată ce nu i s'a comunicat părții civile copia cărții pe judecată — *din oficiu* —, căci inculpatul achitat nu i-o va comunica de teama de a nu fi condamnat în apelul părții civile, iar cel condamnat nu o face căci nu mai are adesea ce spera — ea are dreptul să uzeze ori când de dreptul de opoziție sau apel până la prescripția acțiunii. Cu o zi înainte de această prescripție, apelul părții civile va evoca înaintea Tribunalului întreaga afacere, chiar și acțiunea publică — art. 103 din Legea Jud. de Ocoale.

E datorate autoritatea — în speță Judecătoria de Ocol — de a comunica din oficiu părții civile cartea de judecată penală dată în lipsa ei? Nu putem răspunde decât afirmativ. Și găsim că această datorie se poate privi din două puncte de vedere: *legal și moral.*

Art. 99 din Legea Jud. de Ocoale dispune, între altele: «El curge (termenul de apel) pentru persoanele care au fost față la judecată» și mai departe, iar pentru acelea care au fost lipsă de a doua zi dela comunicarea cărții. Comunicarea cărților se face în același mod și de aceleași persoane ca și chemările în judecată» — *adică din oficiu* — art. 95 din aceeași lege este și mai categoric: «Cărțile de judecată pronunțate în lipsa uneia din părți...» iar în ultimul alineat se vorbește de comunicarea lor, *din oficiu*, părților lipsă la pronunțare.

Și în al doilea rând, oare nu binemerită partea civilă această comunicare oficială, ea, care e cel mai bun auxiliar al ministerului public, expunându-se în cazul când cade la cheltuielile procesului penal, etc?

În conformitate cu uzul Judecătoriilor de ocoale, de a nu comunica din oficiu părții civile lipsă la pronunțarea cărții de judecată penală, copie de pe această carte, spre a o opoza sau apela; ci de a o executa după consumarea căilor de atac din partea inculpatului și a procurorului, vom avea cazuri, când cărți de judecată executate odată — conform uzului — vor trebui executate a doua oară prin modificările căpătate în urma apelului părții civile. — Sau va trebui să executăm după ani de zile pe inculpatul, care se bucură la umbra unei cărți de judecată achitătoare.

Dar chestiunea se complică față de noua stare de lucruri creiată prin decretul legi No. 2009/920 și 2010/920.

Am văzut conținutul art. II și I.

Deaceea ne permitem să întrebăm:

1) Autorul decretelor legi amintite, în art. II și I, a avut în vedere această uzanță judecătorească?

2) Sunt socotite definitive cărțile de judecată penală, care n'au fost apelate până la data de 11 Noembrie 1920 de partea civilă lipsă la pronunțarea lor?

3) Cei condamnați prin asemenea cărți de judecată penală beneficiază de grație — dacă e socotită definitivă cartea de judecată neapelaată de partea civilă la 11 Noembrie 1918 — uzul — sau de amnestie, — dacă aceeași carte de judecată e socotită nedefinitivă, în curs de judecată — legea?

4) Infrațiunile comise până la 11 Noembrie 1918, dar care au dat loc la hotărâri definitive — conform uzului — înainte de publicarea decretului lege de amnestie 2009/920, sau în curs de judecată, fără să fi dat loc la hotărâri definitive — conform

legii—se bucură de dispozițiile decretului de amnestie No. 20.

5) Poate să se substituie «uzul» arătat «legii»?

BENEDICT I. IONESCU

Ajutor de judecător (Bucoveni Ilfov).

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I

Audiența dela 2 Martie 1920

Președinția d-lui G. STOICESCU, Președinte

N. Mischonzniki cu Nahma Perla Graur

Decizia civilă No. 15

Act dotal. — Clauza dotabilității pentru bunurile viitoare dobândite cu titlu gratuit. — Inadmisibilitatea pentru bunurile dobândite cu titlu oneros fără o clauză expresă. — Chestiune lăsată la suverana apreciere a instanțelor de fond, care scapă controlului Inaltei Curți.

Când într'un act dotal soția dotată înserează clauza că: „tot care-i va veni în viitor prin dar, succesiune, legat sau orice altfel“, vor fi considerate dotale, nu pot fi cuprinse și bunurile dobândite cu titlu oneros, fără să existe o clauză expresă, căci în speță, clauza prevede numai bunurile dobândite cu titlu gratuit.

Această chestiune fiind de fapt, instanțele de fond sunt suverane să-o interpreteze și scapă controlului Inaltei Curți.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier Șt. Urlișteanu;

Pe d-l G. Elefteriu în dezvoltarea motivelor de casare și pe d-l N. Alexandrescu în combateri;

Deliberând,

Asupra motivului de recurs:

«Violarea art. 1233 și 1235, rea aplicare a art. 1283 și 1285, exces de putere și denaturare de acte.

«Am susținut că d-na Graur și-a constituit dotă totalitatea bunurilor viitoare, ceea ce este permis de lege și ceea ce rezultă din voința exprimată în mod formal în actul său dotal fără nici o deosebire între bunurile viitoare ce s'ar dobândi cu titlu gratuit sau oneros;

«Curtea de apel sub formă de interpretare, săvârșește un exces de putere și denaturează clauza actului dotal, când declară parafernale bunurile dobândite în timpul căsătoriei prin cumpărare; judecând astfel, Curtea face și o rea aplicare a art. 1233 și 1285 c. civil;

«Cred că aparține Inaltei Curți să determine caracterul legal al convențiilor matrimoniale și să dea calificarea legală a clauzelor conținute în acele convenții»;

Având în vedere decizia supusă recursului din care rezultă că odată cu acțiunea introdusă contra debitorului său Bucur Graur, pentru plata sumei de 20000 lei, N. Mischonzniki, a cerut și urmărirea veniturilor generale ale imobilului din București calea Victoriei No. 224, susținând că aceste venituri sunt proprietatea debitorului, ca soț dotal al aversei soției sale Nahama Perla B. Graur; că aceasta făcând contestațiunea la urmărirea veniturilor generale pe motiv că imobilul este avere parafernala, tribunalul Ilfov secția de notariat prin sentința No. 2:9/919, analizând clauzele actului dotal, ajunge la concluzia că imobilul în chestiune, cumpărat de testatatoare în timpul căsătoriei, nu este dotal și în consecință anulează urmărirea cerută de Mischonzniki; că această sentință a fost con-

firmată în totul de Curtea de apel din București prin decizia supusă recursului;

Având în vedere că prin motivul de casare invocat, Mischonzniki se plânge că instanțele de fond au denaturat clauzele actului dotal când au declarat parafernala imobilul urmărit;

Considerând că prin actul dotal Nahama Perl Graur după ce declară că și constituie dotă suma de 7000 lei în numerar și un trusou compus din giuvaeruri și haine în valoare de 5000 lei, mai declară că devine asemenea asemenea dotal «tot ce i-ar veni în viitor prin dar, succesiune, legat sau în ori ce altfel»; că recurentul susține că această ultimă clauză cuprinde și modurile de dobândire cu titlu oneros;

Considerând că instanțele de fond decid că clauza mai sus reproducă nu cuprinde și modurile de dobândire cu titlu oneros, de oare ce cuvintele «în ori ce altfel», inserate după enumerarea principalelor moduri de dobândire cu titlu gratuit, sunt de stil și prin ele părțile au înțeles celelalte moduri de dobândire cu același titlu; că, a se admite interpretarea contrară, ar fi a se considera ca dotale chiar bunurile cumpărate cu bani parafernali — ca în speță —, soluție inadmisibilă, fără o asemenea mențiune în actul dotal;

Considerând că hotărând astfel, instanțele de fond, au uzat de dreptul ce le aparține de a interpreta în mod suveran după intențiunea părților în înprejurările de fapt, clauzele actului dotal; că astfel fiind, interpretarea clauzei în chestiune, intră în atributul suveran al instanțelor de fond, și deci scapă de sub controlul acestei Curți supreme;

Că ceea ce învederează că prin interpretarea dată nu s'a denaturat în nimic voința părților, este că actul dotal nu cuprinde nici totalitatea vreunui imobil prezent și nici măcar clauza de întrebuintare a banilor dotali; că, dacă, în lipsa de o clauză în acest sens, nu se poate susține că devine dotal imobilul ce s'ar cumpără cu bani dotali, cu atât mai mult nu se poate susține totalitatea imobilului cumpărat cu bani parafernali;

Că prin urmare motivul de casare nu este întemeiat; Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc.

NOTA.— Din decizia de mai sus rezultă clar două lucruri cari merită a fi relevate, și anume:

1. Că instanțele de fond sunt suverane în aprecierea și interpretarea ce o dau contractelor matrimoniale, și că Inalta Curte nu are a controla asemenea interpretări;

2. Grija pe care o manifestă atât instanțele de fond cât și Inalta Curte prin aplicarea unei interpretățiuni cât se poate de restrictive în ceea ce privește clauzele inserate în contractele matrimoniale și în special pentru regimul dotal.

Prima chestiune, relativă, la suverana putere de apreciere a instanțelor de fond, a intrat atât în obiceiul jurisprudenței, încât mi se pare hazardat a mai vorbi asupra acestui punct. Jurisprudența Casației deasemenea este constantă în această materie.

Ceea ce prezintă totuși interes, e felul cum e privit la noi și în Franța regimul dotal. În primul rând, regimul dotal, prin natura sa exclude orice fel de idee de societate de bunuri între soți. Această definiție e suficientă, din capul locului, să

ne, convingă de defavoarea cu care poate fi privit un astfel de regim, în lumea occidentală, unde diversele regimuri matrimoniale evoluează toate, cu mici nuanțe împrejurul ideii de comunitate de interese matrimoniale, cu tendința de a cimenta cât mai puternic la un loc conlucrarea ambilor soți pentru prosperitatea economică a familiei. Regimul comunității legale, în Franța, de care se înjghebează regimul comunității convenționale, sunt dovada cea mai bună că o societate civilizată simțea nevoia unui asemenea regim în care interesele pecuniare să fie comunitizate spre binele familiei. Lumea occidentală—și aceasta se desprinde perfect de bine când examinezi rapiditatea evoluționară a diverselor instituțiuni juridice în afară de regimul dotal—a dovedit în foarte multe împrejurări, că n'a putut suporta dominațiunea unui sistem de reglementare, care nu mai corespundea cu concepțiunea normală și naturală a progresului inerent unei anumite epoci. Instituțiunea trebuia imediat agențată cu nevoia momentului și a situațiunei. Regimul dotal dă exemplul cel mai plastic în acest sens. În privința regimului matrimonial Franța a fost, până la promulgarea Codului Napoleon, despărțită în modul cel mai transant, între regimurile matrimoniale din Midi și cele din Nord.

Comunitatea legală, a luat naștere în țările de nord ale Franței, acolo unde se aplica dreptul cutumiar, și această instituțiune care conține dela început, chiar, ideia de societate între soți, a luat o formă mai concretă cam prin secolul al VIII-a cu împrumutarea numeroaselor texte din dreptul Germanic pe deoparte, copind pe de alta oarecum sistematic societăților tesibile cari funcționau în acea epocă.

Regimul dotal și-a avut sediul în țările din sudul Franței, adică în țările de drept scris. Era regimul unic cu caracteristica bine definită de a stabili o separație absolută de bunuri, acompaniată de obicei de o constituire de dotă, cuprinzând ideia de inalienabilitatea bunurilor dotale. Regimul dotal, prin opoziție cu regimul comunității își trage origina din dreptul Roman și are neajunsul de a fi evoluat foarte încet în comparațiune cu celelalte regimuri, închistându-se veșnic în aceeași concepțiune arhaică.

Cine observa mai de aproape comparațiunea dintre linia de demarcațiune mai sus expusă, își dă imediat seama că totul se reduce la o diferență de rasă și de cultură. Ori cum între temperamentul celor din sudul Franței și al nostru nu există o mare deosebire în ceea ce privește slăbiciunea de a protesta și de a reacționa împotriva instituțiilor învechite din cauza puterii statice a istoriei, era firesc ca și la noi regimul cel mai răspândit, aproape de drept comun, să fie regimul dotal.

A venit în Franța unificarea legislațiunei civile prin Codul Napoleon, și vedem atunci, acum un secol și mai bine, că regimul de favoare, și care formează regimul de drept comun e comunitatea legală, iar că regimul dotal introdus și el în colul civil se bucură atât în drept cât și în fapt de foarte puțină simpatie. I se arată toată nelcrederea, e reglementat și încătușat în modul cel mai sever, cu prescripțiuni către magistrați de a-i aplica interpretarea care să alunece cât mai departe de ideea dotalității și dimpotrivă cu tendința de apropiere către o mai mare și liberă circulațiune a bunurilor.

În mare parte textele relative la dotalitate au fost copiate la noi după Codul Napoleon, afară de art. 1392 c. civ. fr. care zice: «La simple stipulation que la femme se constitue ou qu'il lui est constitué des biens en dot, ne suffit pas pour soumettre ces biens au régime dotal, s'il n'y a dans le contrat de mariage une déclaration expresse à cet égard».

«La soumission au régime dotal ne résulte pas non plus de la simple déclaration faite par les époux, qu'il se marient sans communauté, ou qu'ils seront séparés de biens».

Textul mai sus citat a ajutat mult jurisprudența franceză în ceea ce privește clauza privitoare la bunurile prezente și viitoare care trebuiau să devie dotale. Din acest punct de vedere tribunaletle franceze au avut un punct de de sprijin mai mult ca ale noastre în această chestiune.

Difficultatea în materia aceasta pleacă chiar dela principiul admis, că bunurile femeiei măritate sub regimul dotal sânt parafernale, și că dotalitatea este excepțiunea. Restricțiunea se simțea dela început, și rezultatul erea că nu devenea dotale decât bunurile constituite ca dotă în mod expres; bunurile donate prin contractul de căsătorie, acelea care sânt subrogate la bunurile totale în timpul căsătoriei.

În ceea ce privește caracterul de dotal asupra bunurilor stipulate prin contractul de căsătorie chiar jurisprudența franceză a fost foarte nesigură, astfel a fost judecat că clauza prin care toate bunurile viitoarei soții, în afară de acelea din comunitatea de acqueturi, îi vor fi dotale, valorează ca adopțiune a regimului dotal (Cass. fr. 21 Ian. 1856. D. 56. 1. 354; S. 56. 1. 329.) În sens contrar a fost judecat ca insuficientă pentru adoptarea acestui regim expresia că viitorul soț ia în căsătorie pe viitoarea soție cu toate bunurile și drepturile ei ca dotale. (Bordeaux, 1. Febr. 1856. D. 65. 2. 200.) Jurisprudența franceză a mers chiar mai departe refuzând caracterul de dotal, la anumite bunuri cuprinse într-o constituire de dotă universală. (Caen, 2 Iuliu 1856 și Cass. 16 nov. 1860. D. 61. 1. 172; S. 61. 1. 174; Grenoble

21 Dec. 1908. D. 1909. 2. 313—P. e S. 1910. 2. 129).

Regimul dotal, fiind privit în Franța ca puțin simpatie din pricina separației de interese concrete ca stabilite între soți, e complicat în mare parte o societate de acquet-uri care se adăoga regimului dotal, și care are de scop să încurajeze pe soți să devie coproprietari pe imobilele cumparate în comun în timpul căsătoriei, acest paliativ, care ameliorează simțitor asprimia regimului dotal nu e cunoscută la noi, și o spunem cu părere de rău. E interesant în materie a analiza puțin rolul voinței și modul de interpretare a a estei voințe atunci când nu e vorba de clauze exprese așa cum le cere legea.

Convențiunile din ziua de azi sânt lipsite în principiu de forme sacramentale, afără de anumite excepțiuni relative la renunțarea succesiunilor, la donățiuni, la testamente, la ipotecă, la contract de căsătorie. Forma exterioră a acestor acte juridice are de scop, în prim rând organizarea unor probe preconstituite în afără de solemnitatea actului care obligă părțile la o mai matură reflecție. Dar ceace e curios e ca nicăer codul n'a intervenit după confecționarea actului să indice dinainte în cuvinte categorice un anumt f l de a interpreta clauzele și expresiunile într-bunătate afără de contractul matrimonial referitor la regimul dotal. Este unul din rarele cazuri când voința părților contractante se interpretează în afără de preocuparea de a se ști ce au gândit acele părți în momentul redactării actului, dar numai cu grija de a urma prescripțiunea riguroasă a codului. Textul pozitiv de lege joacă în acest caz în pinul său. Astfel textul dominant în materie este art. 1235, fr. 1542. Constituerea dotei trebuiește interpretată în mod restrictiv despre bunurile care formează obiectul. De exemplu, atunci când femeea a declarat, în termeni generali, că-și constituie toate bunurile, constituirea nu coprinde de at bunurile prezente și trebuie să d-ducem de aci, că această constituire, fie de toate bunurile prezente, fie de toate bunurile viitoare, nu este presupusă făcută decât sub deducțiunea datorilor, sau chiar a legatelor, de care ereau grevate, aceste bunuri constituite în dotă, și că astfel bărbatul n'ar avea dreptul să ceară ca soția sa să achite aceste datorii sau legate din averea ei parafernală. (Vezi *Demolombe, Revue de Législation* 1835 II, p. 282 și *Sirey*. 35. 2 564. — *Olivier*, III. 1076. — *Rodière et P. n.*, III, 1659. — *Triplong*, IV, 3314. — *Mirralde* asupra art. fr. 1554 No. 8. — *Zah riu* § 534 nota 1. Caen 26 Iunie 1835. *Sir* 35. 2 564. — *Riom*, 12 Iunie 1911. *Dall*. 1913. 2. 316) — *Cass.* 30 Iuliu 1907. *Sir*. 1908. 1. 259. Vezi și *Ballot des M. n. n.* IV, p. 37. *Tissier*, I, p. 47. *Taulhier*, XIV, 63, *Rodière*, Pont III, 1678.

Aubry et Rau adnotat de Et. Martin Tome VIII, § 534, p. 430).

Din cele ce am văzut mai sus, puteam dar în câte-va cuvinte ajunge la concluzia că nu găsim într-o materie pe care codul civil o tratează într-un mod de o excepțională rigoare, unde rolul voinței părților rămâne fără mare însoțită, unde maxime «rebus sic stantibus» i se rapêște ori-ce valoare și unde din punct de vedere civil în cea ce privesc părțile «nul n'est censé ignorer la loi».

ALEX. EM. LĂZĂRESCU

Doctor în drept dela Paris, avocat.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II

A dîința dela 29 Martie 1919

Președinția d-lui GH. STOICECU, Președinte

Lazăr Eskenasy, condamnat pentru acapărare de monedă

Decizia penală No. 600

Legea măsurilor excepționale. Sustragerea din circulație a biletelor Băncii naționale prin plata unui agiu Dacă acest fapt constituie o acapărare de monedă. — Soluție afirmativă. — Art. 30 din lege.

Din modul cum este redactat art. 30 al. 6 și 16 din legea măsurilor excepționale, rezultă că legiuitorul a asimilat biletele Băncii naționale cu moneta de argint și nichel, extinzând măsurile de prohibire a speculei și în ce privește aceste bilete, oricare ar fi valoarea lor, întru cât în sistemul nostru monetar ele au curs legal obligatoriu.

Prin urmare, specularea biletelor Băncii naționale prin oferirea unui preț mai mare de cât cel care reprezintă cursul lor legal, constituie o acapărare de monedă în sensul prevăzut de acest text de lege.

Curtea, deliberând,

Asupra motivului de casare formulat :

«Greșita interpretare a art. 30 al. 6 legea măsurilor excepționale, art. 3 și 7 din legea sistemului monetar din 1876 și art. 12 și 14 din legea înființării Băncii naționale. Într-adevăr, am arătat trib. că legiuitorul face deosebire între «monete și bilete de bancă și aceasta chiar în art. 30 al. 6 al legii măsurilor excepționale. Am arătat că conform legii «monetare, prin monete se înțelege numai cele de aur, argint și nichel românesc, iar monete cu curs legal în România, din cele străne, nu sunt de cât monetele de aur. Am arătat că biletele Băncii naționale sunt bilete la pu tător, «cu privilegiul de azi, permise în plată la toate casele statului și de a fi «chimbate la prezentare în monete naționale sau străne cu curs legal în România. conf. art. 1, 12 și 14 din legea înființării Băncii naționale a României ; «Că, prin urmare, tribunalul numai printr-o greșită interpretare «consideră hârtia de bancă a monedă, ajungând astfel a « onstata o cont avențiune unde nu există.

«Rea interpretare și aplicare a art. 30 aliniatului adăogat «la 25 Decembrie 1916 al legii măsurilor excepționale și «violarea art. 10 din pr. penală. În adevăr, faptul lui Lazăr Eskenasy de a fi schimbat biletele de bancă și monedă «streină anume : bulgare și turcești pent u bilete de bancă «ale Băncii Naționale Române, nu constituie nici o infracțiune și nu este prevăzută de art. citat, care a voit să reprimă cu totul alte specule asupra monetei ;

«Dar faptul de a voi să scoți din țară biletele de Bancă Națională, nu a fost declarat ca infracțiune penală, decât prin legea din 30 Ianuarie 1919, pe când faptul imputat lui Eschenazy y. este la 27 Ianuarie 1919. Când, dar, judecătoria și Tribunalul consideră faptul lui Eschenazy ca o infracțiune și aplică acestui fapt pedeapsa prevăzută de art. 30 pentru «specula asupra monetei și a unor anume bilete de Bancă, interpretă și aplică greșit acest articol și violență art. 10 «pr. pen. care în tot cazul absolvă un fapt, care nu cade sub prevederile nici unui text de lege»;

Având în vedere că recurentul Iazăr Eschenazy, fiind trimis înaintea judecătoriei ocoului la București, a fost condamnat prin cartea penală cu No. 5/918 la trei luni închisoare și 1000 de lei amendă către Ministerul de Industrie și Comerț; — că făcând apel, Tribunalul i-a redus condamnarea la o lună, pentru faptul prevăzut și pedepsit de art. 30 al 6 din legea măsurilor excepționale, menținând amenda;

Considerând, că instanța de fond a reținut în sarcina recurentului faptul că a sustras din circulațiunea publică, o sumă de aproape 2 milioane în bilete de ale Băncii Naționale Române pe care le-a plătit cu $2\frac{1}{2}$ la sută, peste cursul lor legal;

Considerând că cestiunea de a se ști este, dacă această sustragere de bilete din circulațiune, în condițiunile arătate, constituie o acapărare în sensul art. 30 al 6 din legea măsurilor excepționale;

Văzând dispozițiunile articolului precitat;

Considerând, că prin modificarea adusă art. 30 din legea măsurilor excepționale, în scopul de a opri specularea monetelor în timpul războiului, s'a prevăzut în al 6 o pedeapsă dela 15 zile la trei luni închisoare atât pentru cei care acapărează moneda divizionară de argint nikel și bilete mici ale Băncii Naționale Române până la 5 lei, cât și pentru acei care cumpără, vând, cedează sau cearcă măcar a uza de unele din aceste mijloace, oferind sau plătiind un preț mai mare, pentru orice fel de monedă, având curs legal în România;

Că, din redacțiunile acestor texte, rezultă în mod neîndoios că în primul rând, legiuitorul a asimilat biletele băncii Naționale, cu moneda divizionară de argint și nikel, iar în al doilea rând a extins măsurile de prohibire a speciei acestor bilete, asimilându-le complet și indiferent de valoare, cu celelalte monede;

Că economia legii fiind aceea de a nu se acapara de anumite persoane, moneda necesară unei regulate funcționări a cursului, și a da loc la perturbări economice vizează toate monedele și deci și biletele băncii Naționale, care în sistemul nostru monetar, au curs legal obligator;

Că, prin urmare, instanța de fond, constatând în hotărârea sa, că recurentul a speculat în interiorul țării asupra biletelor arătate în sentință, oferind un preț mai mare, decât cel ce reprezintă cursul lor legal, a făcut o justă aplicațiune a legii și nu a comis nici un exces de putere;

Că, dispozițiunile înaltului decret No. 246/919 fiind relative la prohibirea exportului de monede românești, iar nu la sp. cularea acestora în interior, nu poate fi invocat de recurent;

Că, dar recursul de față fiind nefondat, câtă să fie respins;

Pentru aceste motive Curtea, respinge etc.

A apărut *Legea asupra taxelor de timbru și înregistrare*, cu modificările aduse prin Decretele-legi No. 1638 și 2221 bis/920, și expunerea de motive și indexul alfabetic, întocmită de D-l E. C. Decusară. Tipărită pe hârtie velină. Preț 10 lei. Depozit general la «Curierul Judiciar».

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI SECȚIA I

Audiența din 7 Noembrie 1919

Președinția D-lui N. SĂULESCU, Consilier

Deciziune civilă No. 165

Ancheta în futurum.—Hotărâre prin care se ordonă constatări de fapte.—Hotărâre permergătoare.—Apel.—Inadmisibilitatea lui.—Art. 323 și 66 al. 4 și 5 pr. civilă.

Doctrina și jurisprudența au recunoscut că hotărârile permergătoare nu sunt susceptibile de apel de cât odată cu hotărârea asupra fondului procesului, conform art. 323 pr. civ.

Legiuitorul, când a consacrat procedura anchetei în futurum prin art. 66 al. 4 și 5 pr. civ. a înțeles ca hotărâri permergătoare nu numai hotărârile prin care se ia dispozițiuni pentru facerea unor constatări de fapte, dar și acelea prin care se ordonă asemenea hotărâre.

Curtea,

Asupra apelului făcut de Leon Alcalay, A. Micu Alcalay, Ernestina Dr. Sperling și Rebeca Dr. Landau, contra jurnalul tribunalului Ilfov, secția IV cu No. 11345 din 12 Septembrie 1919, prin care se admite cererea de anchetă în futurum făcută de D. H. Papaianopol, spre a stabili prin martori, starea în care a fost lăsat imobilul și mobilierul localului Maxim de către trupele franceze și spre a se evalua prin expert stricațiunile cauzate aceluiași imobil și mobilier;

Având în vedere incidentul ridicat de intimatul D. H. Papaianopol, prin care tinde la respingerea acestui apel ca inadmisibil;

Având în vedere că hotărârile prin cari în interesul unui proces se încuviințează constatarea de fapt a unei stări de lucruri cum ar fi: audierea de martori, facerea unei expertize, recunoașterea unui act scris, etc. intră în prevederile art. 66 pr. civilă, care în aliniatul final declară că asemenea constatări pot servi ca acte probatorii;

Având în vedere că în jurisprudență și doctrină este recunoscut că, toate hotărârile prin cari se admite una din dovezile permise de lege, se numesc hotărâri permergătoare, ce se dau înainte de judecarea fondului procesului, cari ca atare nu sunt supuse apelului de cât odată cu hotărârea pronunțată asupra fondului procesului, conform art. 323 pr. civilă;

Având în vedere că legiuitorul, când a consacrat procedura anchetei în futurum prin art. 66 al. 4 și 5 pr. civilă, a înțeles că sunt hotărâri permergătoare nu numai hotărârile prin care se ia dispozițiuni pentru facerea unor constatări de fapt chiar în cursul procesului, dar și pe acelea, prin cari în vederea unui interes urgent, se ordonă asemenea constatări, cari să poată servi ca acte probatorii într'un eventual proces viitor;

Având în vedere că faptul că se cheamă părțile interesate la efectuarea anchetei în futurum nu dă caracter de contențios unor asemenea hotărâri, căci legiuitorul a voit numai ca cercetarea să se facă sub controlul ambelor părți ca o garanție pentru dănsule în procesul ce se va intenta în viitor;—căci de altminterale extrema urgență ce se cere pentru adunarea unor dovezi, nu se conciliază cu procedura apelului;—că de dreptul de apel ar fi admis, s'ar zădărnici sau ar putea să dispară pentru totdeauna facerea dovezilor, cari nu ar mai putea fi reconstituite mai târziu, în cât dispo-

zițiunile art. 66 pr. civilă, relative la ancheta în futurum ar deveni iluzorii;

Că, fiind ast-fel, jurnalul, prin care se dispune a se face o anchetă în futurum, nu poate fi atacat cu apel de cât cu condițiunile și termenile prevăzute de lege odată cu hotărârea dată asupra fondului procesului, în care are a servi o asemenea constatare; că, prin urmare apelul făcut, separat de Leon Alcalay, A. Micu Alcalay, Ernestina Dr. Sperling și Rebeca Dr. Landau contra jurnalului tribunalului Ilfov secția IV-a No. 11.345/919, este inadmisibil și ca atare cată a fi respins. Pentru aceste motive, Curtea, respinge apelul etc.

(ss) N. N. Săulescu; *Conduratu*

O p i n i u n e

Având în vedere incidentul ridicat de intimat că apelul asupra încheerii care admite ancheta în futurum este inadmisibil;

Considerând că chestiunea în drept este controversată, că însă majoritatea soluțiunilor înclină spre inadmisibilitate, și că în acest sens s'a pronunțat Curtea de casație în 1903 și 1916 și chiar această secțiune într-o deciziune complet motivată în 1915;

Considerând că este admis aproape de toți că încheerile date în această materie nu judecă dreptul, nu sunt hotărâri contradictorii, nu sunt supuse opozițiunei dar sunt executorii, necomportând autoritate de lucru judecat;

Că aceste caractere definesc tocmai încheerile date de instanța în materie grațioasă, în temeiul art. 104 pr. civilă;

Considerând că argumentele decisive în părerea inadmisibilității sunt: 1) că art. 66 constituie un tot și că nu prevede apelul pe când art. 66 bis. introdus în același timp în materie de referé prevede apelul, iar al 2-lea că s'ar zădărnici utilitatea dovezi dacă s'ar întârzia executarea ei prin facerea apelului;

Considerând asupra primului argument, că este suficient a se observa că art. 66 nu ar permite singur exercitarea dreptului, ci trebuie că ne ajutăm de celelalte texte din procedură, pentru modul de citare, modul de redactarea cererii, competenți, etc.; de almintrelea fără textele din codul de procedură, multe din codurile noastre nu s'ar putea aplica, nu numai cel civil și comercial dar și cel penal, ast-fel că omisiunea unei forme într'un text unic de procedură, fără depărtarea expresă a dreptului comun, nu pare a fi un argument hotărâtor, mai ales atunci când se constată că acel text este luat din procedura germană care prevede dreptul de apel în expunerea de motive, atunci când cererea de anchetă este respinsă;

Considerând asupra argumentu ui al doilea că dânsul nu coprinde de cât jumătatea problemei, adică admiterea iar nu respingerea cererii; că dacă este adevărat că nefiind în materie autoritate de lucru judecat, partea va putea reînoui cererea, este cred mai nimerit a parcurge ciclul legal de jurisdicțiune de cât a sugera părții că poate găsi altă secțiune sau alți judecători cari-i pot admite cererea odată respinsă; că dacă nu este autoritatea lucrului judecat, este autoritatea morală a instanței superioare care va garanta și dreptul și va curma repetirea infinită și care-cum supărătoare a reclamantului;

Că, în ce privește zădărnicierea dovezei este suficient a observa că încheerile sunt executorii și că cererea admisă se poate executa, cu tot apelul, pe când cererea respinsă pe nedrept, la instanțele cu un singur judecător sau cu o singură secțiune, adică în majoritatea cazurilor, rămâne fără posibilitatea unei îndreptări;

Considerând că între două soluțiuni, trebuie preferat aceia care garantează mai mult exercitarea dreptului;

Considerând în sfârșit că, observațiunea practică că tendința fiind de a abuza de dreptul de anchetă, are drept consecințe a reține pe judecătorii cu lucrările camerei de consiliu, întârziind judecarea proceselor de ședință; iar instanța apreciind utilitatea și urgența dovezei, este nimerit ca instanțele de fond conform principiului de drept comun, să se pronunțe cu garanția celor două grade de jurisdicțiune;

Că pe de altă parte, dacă este vorba de o măsură de mare urgență, partea are la îndemână ordonanța de referé, care cu toată urgența cererii este supusă apelului;

Pentru aceste motive, subsemnatul sunt de părere a se respinge incidentul de inadmisibilitate a apelului, etc.

(as) *Pherechydé.*

TRIBUNALUL ROMANAȚI SECȚIA II

Audiența dela 18 Decembrie 1919

Președinția d-lui ȘT. CONSTANTINESCU, Judecător

George Opreșcu cu Direcția Aprovizionării

Apel.—Contravențiune comisă posterior de decretul-lege No. 673/919. — Decretul-lege No. 1323/917. — Decretul-lege No. 673/919.—Competință.

Conform art. 16 din decretul-lege No. 1323 din 2 Iulie 1918, consiliul economic îndeplinea rolul de instanță judecătorească pentru toate infracțiunile comise de particulari la regulamentele, ordonanțele sau dispozițiunile lui.

Posterior acestui decret-lege, intervenind decretul-lege No. 673 din 13 Feb. 1919, prin art. 3 prevede că, orice abateri dela prescripțiunile deciziilor ministeriale sau ordonanțele direcțiunei aprovizionării etc., se vor constata potrivit art. 5, 6 și 8 prin procese verbale, care trebuiesc înaintate Ministerului de Industrie și Comerț pentru confirmare sau anulare, iar în caz de confirmare se va aplica prin decizie, fără citarea contravenientului, o amendă fixată de Minister.

Prin urmare, apelantul comițând contravențiunea posterior de decretul-lege No. 673/919, care abrogă în mod tacit decretul-lege No. 1323/917, judecătorul nu era competent de a judeca afcerea, și nici trib. în apel.

Tribunalul, deliberând,

Asupra apelului făcut de Gheorghe Opreșcu, morar, din comuna Osica-de-Sus, contra cărței de judecată penală No. 112/919 a judecătoriei rurale ocolul Osica-de-Sus, prin care, în baza art. 2, 4, 6, al. II și 10 din ordonanța No. 29 din 10 Octombrie 1918 a direcției aprovizionării, este condamnat să plătească cinci mii lei amendă.

Având în vedere că din procesul-verbal No. 1 din 2 Aprilie 1919 st. nou, dressat de șeful postului de jandarmi din comuna Osica-de-Sus, proces-verbal existent în dosar, rezultă că apelantul Gheorghe Opreșcu, morar, din comuna Osica-de-Sus, a măcinat la diferiți locuitori grâu și porumb, fără ca aceștia să posedă bonuri eliberate de notarul comunei respective, așa după cum avea obligația, conform art. 2 din ordonanța

No. 29/919 a direcției aprovizionării; că nu a ținut registrul cu mătă, vizat de administratorul de plasă, în care să treacă zilnic numele locuitorului care a măcinat, cantitatea de porumb măcinată, cum și cantitatea de porumb sau făină de porumb luată ca vamă, așa după cum prevede art. 4 din suscitata ordonanță și că a înstrănat o parte din cerealele adunate ca vamă fără autorizația comisiei de aprovizionare, dând mai mult la ruiele sale, contrar dispozițiilor art. 6 din suscitata ordonanță;

Având în vedere că d. judecător al ocolului Osica-de-Sus constatând aceste contravențiuni din procesul-verbal suscitată și făcând în cauză aplicația art. 10 din citata ordonanță, a condamnat pe apelant să plătească unei mii lei amendă;

Având în vedere că prin decretul-lege No. 1323 din 2 Iunie 1916 s'a înființat pe lângă Președinția Consiliului de Miniștri o administrație centrală numită «Direcțiunea generală economică», având atribuții nea de a organiza și supraveghea exportul, importul și aprovizionarea țării cu materii prime și industrializate, direcțiune care, conform art. 2 din acest decret, este pusă sub conducerea unui consiliu numit «Consiliul economic» și care, conform art. 9, este instanța superioară în materie de export, import și aprovizionarea populației cu cele necesare;

Având în vedere că, conform art. 16 din citatul decret-lege, Consiliul economic îndeplinește rolul de instanță judecătorească pentru toate infracțiunile comise de particulari la regulamentele, ordonanțele sau dispozițiile lui;

Contravențiunile la aceste regulamente, ordonanțe sau dispozițiuni se constată prin proces-verbal de către agenții Direcțiunii generale economice însărcinați cu executarea, precum și de ofițerul de poliție judiciară și de parchetele tribunalelor. Hotărârile consiliului se dau fără drept de opoziție și fără drept de apel; partea nemulțumită poate face recurs la Casație, din care rezultă că Consiliul Economic fiind instanță judecătorească avea numai al rolul să reprime contravențiunile la ordonanțele Direcției Aprovizionării, pedepșind pe contravenienți.

Având în vedere că posterior acestui decret-lege a intervenit decretul-lege No. 673 din 13 Februarie 1919 care prin art. 3 prevede că orice abatere dela prescripțiile deciziilor Ministeriale, sau dela ordonanțele Dir. Aprovizionării precum și la cele ale Primarilor sau Prefecților, constituie o contravențiune independent de bună sau rea credință a contravenientului, contravențiune care se pedepsește conform legii de față, adică acestui decret-lege No. 673/917;

Având în vedere că conform dispozițiilor art. 5, 6 și 7 din acest din urmă decret-lege, procesele verbale care constată o contravențiune fac deplină probă în justiție până la înscrierea în falș, pentru toate constatările ce ele cuprind și trebuie înaintate în ziua încheierii lor de agentul care le-a adresat, Ministerului de Industrie și Comerț, pentru confirmare sau anulare și în caz când procesul se confirmă, Ministerul va aplica prin decizie, fără citarea contravenientului, amenda ce acesta trebuie să plătească;

Considerând că contravenția imputată apelantului Gh. Oprescu fiind comisă în ziua de 2 Aprilie 1919 st. nou, adică posterior decretului-lege No. 673 din 13 Februarie 1919 și prin care se abrogase în mod tacit dispozițiunile decretului lege No. 1323 din 2 Iulie 1918, atât cât prin art. 3 din decretul-lege No. 673 există dispozițiunea «că orice abatere dela prescripțiile deciziilor Ministeriale sau dela ordonanțele Direcției Aprovizionării, se pedepsește conform dispozițiunile legii de față», adică

conform acestui decret-lege No. 673/919; în acest caz procesul verbal care constată această contravențiune trebuia înaintat de agentul care l-a dresat Ministerului de Industrie și Comerț pentru confirmarea și pronunțarea pedepsei și nu Consiliului Economic care numai până la d. decretul lege No. 673 avea atribuția și de instanță judecătorească, și pe aceste considerațiuni Tribunalul găsește că judecătorul de ocol nici el nu era competent să judece aceste contravențiuni și nici Tribunalul ca instanță de apel nu este competent, ci numai Ministerul de Industrie și Comerț conform dispozițiilor art. 6 și 8 din decretul-lege No. 673 din 13 Februarie 1919 și ca atare Tribunalul urmează a-și declina competența și a trimite dosarul cauzei d-lui Prim-p ocuor local a sesiza instanța competentă;

Pentru aceste motive redactate de d-l. judecător Ștefan Constantinescu, declină competența, etc.

(ss) Ștef. Constantinescu; C. I. Schintee

TRIBUNALUL ILFOV SECȚIA I CIV. COR.

Audiența dela 29 Iunie 1920

Președinția d. ȘTEFAN P. MIHAILEANU, Judecător

Ioan Cristescu cu Ministerul Public

Sentața penală No. 1811

Contestație contra unei hotărâri prin care s'a respins contestația făcută contra executării unei sentințe dată asupra fondului. — Inadmisibilitatea ei în principiu. — Art. 399, 378, 371, 375 și 402 p. civ.

1) Contestațiunea este o cale extraordinară de retragere a unei hotărâri definitive dată asupra fondului a cărei punere în executare a avut loc, care se poate fi utilizată de partea interesată de îndată ce căile ordinare de atac au fost epuizate ori îi sunt închise de lege;

2) În contra unei hotărâri definitive dată asupra fondului, având deschisă calea extraordinară a recursului, poți, în loc să ții de această cale, să utilizezi calea extraordinară a contestațiunii, aceasta ne mai putând avea loc în materie de contestație unde, dacă hotărârea dată asupra contestațiunii a fost pronunțată în ultimă instanță, trebuie neapărat să utilizezi calea recursului dacă vrei să ataci hotărârea dată asupra contestațiunii calea extraordinară a contestațiunii fiindu-ți închisă în acest caz, întrucât tinzi la desființarea unei hotărâri dată asupra unei contestațiuni, iar nu asupra fondului procesului.

S'a ascultat d-l avocat D. R. Ioanățescu din partea contestatorului în susținerea admisibilității contestațiunii și d-l-procuror de secție Codin Ștefănescu, ca reprezentant al ministerului public, punând concluziuni în același sens;

Tribunalul,

Asupra admisibilității în principiu a contestației noi făcută prin petițiunea înreg. la No. 29782/919 de către Ion Cristescu domiciliat în București str. Ciahir No. 13 în contra sentinței acestui tribunal cu No. 955/918, prin care i s'a respins contestațiunea făcută în contra executării sentinței penale a acestui tribunal cu No. 323/917.

Având în vedere actele și lucrările din dosar cum și concluziunile contestatorului și ale d-lui Prim-procuror. Având în vedere că contestatorul susține că intrucât prin contestațiunea de față tinde la anularea sentinței cu No. 955/918 dată asupra contestațiunii ce a făcut în anularea executării sentinței de fond cu No. 323/917 pe motiv că pentru ziua de 7 Noiembrie 1918 când s'a pronunțat sentința 955/918 procedura

nu a fost bine îndeplinită, contestațiunea de față este admisibilă în principiu;

Considerând că potrivit art. 399 pr. civ. orice execuție silită se poate contesta de cei interesați sau vătămați prin executare, executarea neputând avea loc, potrivit art. 378 comb. cu art. 371 și 370 pr. civ., de cât în baza unei hotărâri definitive investită cu formula executorie;

Că, acestea fiind dispozițiunile legii, rezultă că contestațiunea este o cale extraordinară de retractare a unei hotărâri definitive dată asupra fondului a cărei punere în executare a avut loc, cale ce poate fi utilizată de partea interesată de îndată ce căile ordinare de atac au fost epuizate ori îi sunt închise de legiuitor.

Că în contra hotărârilor date în materie de contestațiune legiuitorul prin art. 402 pr. civ. lasă deschisă calea apelului, iar în contra hotărârilor date în apel calea recursului, partea neavând decât această din urmă cale în cazul când instanța care a încuviințat titlul executiv, — înaintea căreia, potrivit art. 401 al. 1 pr. civ. urmează să fie îndreptată contestațiunea, — a judecat afacerea în ultimă instanță;

Că întrucât prin contestațiunea de față nu se tinde la retractarea unei hotărâri definitive date asupra fondului a cărei punere în executare ar fi avut loc, ci la anularea unei hotărâri date asupra contestațiunii la executarea hotărârei de fond, contestațiunea ce a fost judecată în ultima instanță de acest tribunal, partea nu mai avea deschisă calea extraordinară a contestațiunii, ci aceea a recursului în Casație, înaintea căreia instanța putea invoca nulitatea hotărârei atacată în contestația de față, ca fiind dată pe baza unei proceduri viciate;

Că dacă atunci când, în contra unei hotărâri definitive dată asupra fondului, având deschisă calea extraordinară a recursului, poți în loc să uzezi de această cale, să utilizezi calea extraordinară a contestațiunii, aceasta nu mai poate avea loc în materie de contestațiune unde, dacă hotărârea dată asupra contestațiunii a fost pronunțată în ultimă instanță, trebuie neapărat să utilizezi calea recursului dacă vrei să ataci hotărârea dată asupra contestațiunii, calea extraordinară a contestațiunii fiindu-ți închisă în acest caz, întrucât tîni la desființarea unei hotărâri dată asupra unei contestațiuni, iar nu asupra fondului procesului;

Ca ast-fel fiind contestațiunea urmează să fie respinsă ca inadmisibilă;

Pentru aceste motive redactate de d-l Judecător de ședință, *Stefan P. Mihăileanu*;

În neunire cu concluziunile d-lui Procuror respinge ea inadmisibilă contestațiunea.

(ss) *Stefan P. Mihăileanu*; *Gh. Popescu*

TRIBUNALUL JUDEȚULUI TECUCI

Audiența dela 13 Iulie 1920.

Președinția d-lui V. GH. IOAN, Președinte

Constantin Gh. Sachelarie cu *Agripina Gh. Voiculescu*

Sentința No. 93

Contract de locațiune. Schimbarea destinațiunii lucrului închiriat. — Rezilierea contractului. — Art. 1430 cod. civ.

Contract de locațiune. — Clauza rezolutorie expresă. — Petiția de intentarea acțiunii tinând loc de somație de punere în întârziere. — Rezilierea contractului. — Art. 1421 cod. civ.

Obligația de restituirea lucrului închiriat. — Starea lui. — Presumpția juris tantum. — Sarcina probei contrare. — Art. 1421 al. 1 cod. civ.

Conservarea și întrebuițarea lucrului închiriat — Responsabilitatea locatarului. — Culpă levis în abstracto.

1. Locatarul nu poate da imobilului închiriat altă destinație de cât aceea prevăzută în contractul de locațiune, nici a fi întrebuițat în alt mod, din care ar putea rezulta o vătămare pentru locator, cu sancțiune după împrejurări, a desființării contractului.

2. Clauza rezolutorie expresă în contractele de locațiune, fără a fi prevăzută și formula „fără somație și punere în întârziere” spre a opera în caz de neexecutare, rezilierea contractului, se cere o prealabilă somație de punere în întârziere, care poate fi cu succes înlocuită prin petiția de intentarea acțiunii, pentru ca clauza în condițiunile arătate să-și aibă efectul.

3. Obligația de restituire a lucrului închiriat, fiind starea în care locatorul era obligat a-l preda, justificată pe baza considerațiunii, că imobilul trebuia locuit, deci presumpția juris tantum, care pune în sarcina locatarului obligația probei contrare, a unui fapt ce n'ar cadra în dispozițiunile art. 1421 al. 1 c. civ.

4. În cazul unui contract de locațiune, diligența locatarului în întrebuițarea și conservarea lucrului închiriat, fiind cea a unui bun părinte de familie, a unui bun gospodăru, culpa de care s'ar face vinovat locatarul, va fi culpa levis în abstracto.

Tribunalul

Asupra acțiunii intentată de *Constantin Gh. Sachelarie*, farmacist din Tecuci, cu domiciliul ales pentru acest proces în str. Mircea Vodă, prin care chemă în judecată, după legea drepturilor proprietății, pe *Agripina Gh. Voiculescu*, cu autorizația soțului său *Gh. Voiculescu*, pentru rezilierea contractului de închiriere, vizat de Administrația financiară *Tutoya* la No. 216 din 7 Mai 1915, pentru imobilul din Tecuci, str. Ștefan cel Mare No. 243, evacuarea lui, daune și cheltuieli de judecată;

Având în vedere s.știnerile și cererile părții reclamante, actele ce formează dosarul cauzei, din care în fapt rezultă următoarele:

Părăta *Agripina Gh. Voiculescu*, ia cu chirie imobilul din Tecuci, str. Ștefan cel Mare No. 243, proprietatea moștenitorilor *Gh. Nistor*, încă din anul 1902 pe care-l locuiește încontinuu și în prezent; în anul 1915, face contractul cu dată certă, vizat de Administrația financiară *Tutoya* la No. 216 din 7 Mai 1915, pe termen de doi ani, cu începere dela 23 Aprilie 1915, prin care se fixează mai multe obligații, din partea chirașei și care contract s'au prelungit de drept, prin efectul beneficiului legii de luare de măsuri excepționale, consacrat prin art. 37. În decursul timpului moștenitorii def. *Gh. Nistor*, vând acest imobil reclamantului *Constantin Gh. Sachelarie*, prin actul aut. de trib. Ilfov secția notarială la No. 8445/920 și transmis la trib. Tecuci la No. 1093 din 9 Aprilie 1920 și care pornește acțiunea de față, pentru motivul tras din dispozițiunile art. 1429 și 1430 cod. civ. schimbarea destinațiunii imobilului, de către locatară, cum și pentru neîndeplinire din partea acesteia, de condițiuni expres prevăzute în contract, cerând pe de o parte rezilierea con-

tractului, cu evacuare, iar pe de altă parte, daune în sumă de 30000 lei, rezultate din ieaua întrebuințare a imobilului și schimbarea destinației;

În prealabil și dela început tribunalul are a se ocupa, dacă contractul de închiriere poate fi reziliat și pentru care motive, motivele evidențiate consistă, mai întâi că, locatarul a schimbat destinația imobilului și apoi că nu a respectat două clauze rezolutorii, expres prevăzute în contract, la aliniatul 5 în ce privește oarecari reparațiuni, precum și acele dela aliniatul 6, relative la plata fonciarului, a asigurării și a altor dări comunale, privitoare exclusiv imobilului închiriat;

În ce privește primul motiv, a schimbării destinației imobilului, în principiu și pe baza dispoziției categorice a art. 1430 c. c., locatarului nu-i este permis a uza de lucrul închiriat, altfel de cum este prevăzut în contract, sau în alt mod din care ar putea să rezulte o vătămare pentru locator, cu sancțiunea după împrejurări a desființării contractului;

Având în vedere că, în cazul când contractul prevede destinația, nu se mai poate da loc la nici o variațiune, legea părților expres prevăzută tranșează litigiul, în cazul însă când o asemenea prevedere lipsește, intențiunea părților desneconcretizată, se exteriorizează totuși, din diferite alte împrejurări, cum ar fi bunăoară, destinația actuală a imobilului și profesia locatarului;

În specie, este prea adevărat că prin contract nu se manifestă expres voința părților, în ce privește destinația imobilului, sunt însă destule elemente pentru fixarea acestei destinații, precum: Se închiriaza o prăvălie, care implica corolarul său imediat, de comerț, rămânând acum a se tranșa în ce ramură se dezvoltă această activitate; din interogatoriul părăței, prin primul răspuns recunoaște, că a avut de 23—24 ani înscrisă firmă pentru comerțul de băcănie și băuturi spirtoase, iar în al doilea răspuns că, locuște imobilul de mai bine de 15 ani, elemente suficiente spre a deduce în mod evident intenția părăței concordată cu faptul închirierii acestei prăvălii; în ce privește pe a locatorului se deduce evident, din depunerile tuturor martorilor și în special a lui Carol Pelin și Neculai Pelin, care în calitatea d-lor de profesioniști comercianți, au locuit acest imobil, pentru aceeași destinație, ca și a părăței de azi, mai arătând că dela construcție, în această prăvălie s'a exercitat comerțul de colonială, cafeana, farmacie și băuturi spirtoase;

Odată stabilit acest element al destinațiunii, pentru tranșarea chestiunii mai trebuie constatată schimbarea ei, și care rezultă evident, din împrejurarea că, locatara a încetat comerțul, fapt manifestant prin o serie de acte: în primul loc, a cerut Poliției locale prin petiția înreg. la No. 8554 din 6 Iunie 1920, să se constate încetarea comerțului de colonială, încă dela 31 Martie 1920, prin o altă petiție adresată Percepției Circ. I Tecuci, înreg. la No. 270 din 7 Iulie 1920, se cere a fi scăzută de patenta de colonială dela 31 Martie 1920, ne mai exercitând acest comerț, și în fine cu petiția adresată Camerei de Comerț secția Tecuci, înreg. la No. 43/920, cere strămutarea brevetului de băuturi spirtoase din strada Ștefan cel Mare, în strada Cuza-Vodă No. 46, toate aceste manifestări, coroborate și cu faptul că părăta, nici de fapt nu mai exercită comerțul, după cum atestă martorii în mod unanim, la cercetarea urmată în ziua de 28 Iunie 1920, lipsindu-i și marfa, cum constată d-l supleant prin procesul verbal, dresat osebit în aceiași zi;

Că, în fapt fiind constatată evident schimbarea destinației imobilului, dintr'o prăvălie de colonială și băuturi spirtoase, vad vechiu cu clientelă formată, într'o adevărată magazie, de depozitat diferite obiecte, preju-

diciul este evident pentru proprietar, căci după cum rezultă din depunerile martorilor, clientela acestui vechiu și reputat magazin, prin închiderea lui, s'a înstrăinat, s'a pierdut și într'o eventuală relocație, va fi unul din elementele de scăderea chiriei;

Că, în asemenea împrejurări, proprietarul este îndreptățit a cere rezilierea și care în nici un caz nu poate fi refuzată;

Prin punctele 5 și 6 din contractul de locațiune, chirișa își ia asupra sa, prin primul punct oarecari reparațiuni, acolo enumerate, reparațiuni ce ies din cadrul celor mici, locative, îmbrăcând caracterul de reparațiuni mari, fapt care în rezolvirea chestiunii, nu importă decât că efectuarea lor este prevăzută. la termene fixe de 1 August 1915, pentru primul an și 1 August 1916 pentru al doilea an, cu clauza rezolatorie de rezilierea contractului în caz de neexecutare; tot așa și cu clauza dela punctul 6 din contract, în ce privește plata fonciarului și a celorlalte dări, privitoare la imobilul închiriat;

Având în vedere că, înainte de a trece la constatarea în fapt, a neexecutării celor două clauze, să se vizeze în drept, care este efectul lor;

Că, fiind vorba de clauze rezolutorie expres, dar fără a se prevedea rezilierea contractului în caz de neexecutare, fără somație și punere în întârziere, conform regulilor deduse din dispozițiunile art. 1021 cod. civ. pentru ca rezilierea să fie pronunțată, se cere o prealabilă somație de punere în întârziere; ori, acțiunea în judecată, produce același efect ca o somație și cu toate acestea părăta nu și-a îndeplinit nici una din obligații, nici a reparațiunilor, cum constată raportul de expertiză din 30 Iunie 1920, nici a plății dărilor, cum constată chitanța circumscripției de percepere la Tecuci cu No. 702 din 24 Iunie 1920, din care rezultă că reclamantul C. Sachelarie, a achitat fonciera și celelalte dări privitoare pe imobilul în chestiune;

Că, așa fiind constatată în drept, rezilierea prin efectul clauzei rezolutorie expresă, cu punere în întârziere, și în fapt neîndeplinirea obligațiunii sancționate prin vorbitele clauze, atrage ca consecință rezilierea convențiunii, a contractului de închiriere;

Că dar, în urma acestor desvoltate, contractul de închiriere vizat de Administrația financiară Tutova la No. 216 din 7 Mai 1915, urmează a fi declarat reziliat;

Că, contractul fiind desființat, această operațiune are de efect, obligații din partea părăței locatate de a preda imobilul, cu întrebarea, care va fi starea de restituire lui, de sigur aceea pe care o prevede art. 1411 c. civ.;

Că, chestiunea în cazul art. 1431 c. civ., este destul de clară, starea în care trebuie a fi restituit lucrul, urmând a fi aceea în care a fost primit conform inventarului, iar în lipsa acestui instrument, interven dispozițiile art. următor 1432 c. civ. care fixează starea de restituire a lucrului, aceea în care locatarul era dator al preda; ori, art. 1421 c. civ. prevede ca trădarea lucrului închiriat, să se facă în așa stare, încât să poată fi întrebuințat, luându-și tot locatarul, prin efectul prevederilor acestui text, asupra sa și reparațiunile așa zise mari;

Că, deci obligația de restituire a lucrului, fiind starea în care locatarul era obligat al trăda, justificată pe baza considerațiunii, că imobilul trebuia locuit, deci presumpția juris tantum, care pune în sarcina locatarului obligația probei contrare, a unui fapt ce n'ar cadra în dispozițiile art. 1421 al 1 c. civ. (*Baudry-Lacantinerie* — Du contrat de louage — pag. 916 și 923);

Că, în fața acestor fixate în principiu, locatara Agripina Gh. Voiculescu, trebuie a preda imobilul așa cum l'a primit în momentul intrării în folosința lui, obli-

gație concretizată și de părți, prin o condițiune scrisă prevăzută prin aliniatul final din contract, clauza consistând în predarea imobilului închiriat, în starea ce locatarul l'a primit la 26 Octombrie 1902, prim moment de folosință.

Că, pe lângă această obligație legală, a predării în stare bună a imobilului închiriat, locatarul își mai iea asupra sa, prin clauza expresă prevăzută în aliniatul 5 și obligația de reparațiuni, care așa cum sunt formulate, înbrăcând calificativul de mari, și cari fiind o excepție la regula generală a obligațiunii, fixată asupra locatarului, prin disp. art. 1421 c. civ. trebuie să se interpreteze strict, numai la acelea prevăzute în clauză; Că, fiind cunoscut principiul obligațiunii predării unui corp cert și determinat, consacrat prin termenii art. 1156 c. civ., obligațiune care atrage după sine conservarea și întrebuințarea lucrului, ca un bun pârinte de familie, ca un bun gospodăresc, atrăgând ca consecință a faptului contrar, examinarea culpei, spre a se determina responsabilitatea;

Considerând că, în cazul contractului de locațiune, principiul fiind comun, iar diligența locatarului în întrebuințarea și conservarea lucrului închiriat, urmând a fi aceea a unui bun pârinte de familie, a unui bun gospodăresc, și culpa de care s'ar putea face vinovat locatarul, va fi culpa levis în abstracto (*Baudry-Lacantinerie* — Du contrat de louage — paragraful 917; *Alexandrescu*, vol. 6, pag. 311 și urm.);

Că dar, față de acestea și de dispozițiunile art. 1434 alin. 1 c. civ. locatarul este răspunzător de stricăciunile și perderile întâmplătoare în cursul folosinței sale, întrucât nu probează că a urmat fără culpa sa, răspundere care ca și în cazul art. 1432 c. civ. se traduce sub formă de daune interese, obligațiunea fiind de a face;

Că, în specie se constată din depunerile martorilor audiți în ziua de 28 Iunie 1920, mai ales din aceia a martorilor Carol Peln și Neculai Peln, cari au locuit înaintea părții imobilul, cum și din raportul de de expertiză a d-lui arhitect Mircea Popovici, că imobilul închiriat a mai avut ca atenanse, două odași cu o sală, una bucătărie și un sopron, construcție care astăzi nu mai există, presumpția puternică în lipsă de probă contrarie, este că, aceste construcțiuni s'au desființat prin culpa părții; asemenea se mai constată din raportul de expertiză, nefacerea de reparații la corpul principal al imobilului în exterior și în interior, reparații parte locative date în sarcina părții, prin efectul dispozițiilor art. 1447 c. c., parte reparațiuni mari, însă din acelea prevăzute în contractul de închiriere la aliniatul 5 și luate în mod expres asupra locatarului;

Că, tot din raportul de expertiză se mai deduce, că dauna cauzată din culpa locatarii Agripina Gh. Voiculescu, se evaluează la suma de 32473 lei și 14 bani;

Că, reclamantul cerând prin acțiune suma de 30000 lei, ca daune, pentru reaua întrebuințare a imobilului și schimbării destinației sale, la acest quantum urmează a fi obligată părta, cu rezerva pentru reclamant tot după cererea sa, a intenta o nouă acțiune pentru restul daunei, până la quantumul sumei constatată de expert;

Că în urma acestor desvoltate, urmează a admite acțiunea;

Având în vedere și cererea de cheltueli de judecată, făcută de reclamant, care apreciindu-se de tribunal, față de timbrele întrebuințate, onorar de expert și avocați, se fixează la suma de 800 lei;

Pentru aceste motive redactate de d-l Președinte V. Gh. Ioan;

Admite acțiunea.

Sem.: V. Gh. Ioan.

TRIBUNALUL ILFOV SECȚIA IV C. COR.

Audiența dela 22 Mai 1920

Președinția d-lui V. BORDEIANU, Judecător de ședință

Suzana Mareș Vincler cu Amalia G. Solomonescu și alții

Sentința civilă No. 449

Sentința în curs de executare. — Contestație. — Art. 2 și 4 alin. ultim. din decretul-lege al chirilor No. 1420 din 2 Aprilie 1920. — Text limitativ. — Rospingere.

Textul art. 4 alin. ultim. din decretul-lege al chirilor No. 1420 din 2 Aprilie 1920 fiind limitativ și ca atare aplicarea lui neputându-se întinde la alte cazuri decât acelea pe care el le prevede, — contestațiunile la executarea unei sentințe nu se pot face pe alte motive decât cele prevăzute de acest text, urmând, cu alte cuvinte, numai cazurile strict prevăzute de text, adică declarațiunile de renunțare la contracte, iar nu și cazurile de deteriorare ale imobilului, de subînchiriere, etc.

S'a prezentat contestatoarea Suzana Mareș Vincler, asistată de d. avocat Stoenescu și intimata Amalia și Maria G. Solomonescu, asistate de d. avocat Ionescu.

Tribunalul.

Asupra contestației de față;

Având în vedere că prin această contestație Suzana Mareș Vincler, din orașul București, tinde a nu se executa sentința No. 171/920 dată de acest Tribunal și investită cu formula executorie sub No. 191/920 în favoarea intimatelor Amalia G. Solomonescu și Maria G. Solomonescu, tot din orașul București, autorizând-o să rămână tot în imobilul închiriat, pe motiv că ar intra în prevederile art. 2 și 4 al. ultim. din decretul-lege dela 2 Aprilie 1920;

Considerând că, în speță, sentința arătată în contestație este în curs de executare, executare care nu este suspendată;

Considerând că în conformitate cu art. 2 din decretul-lege No. 1420 din 2 Aprilie 1920, beneficiază de prelungirea închirierii și chiriași cari întrunind condițiunile prevăzute de art. 1 din decretul-lege nu s'au îndeplinit obligațiunile impuse prin contract numai în ce privește plata chiriei, chiar în cazul când s'ar fi obținut în contra lor hotărâri definitive de evacuare, neexecutate, cu condițiune însă ca până la 20 Aprilie 1920 să plătească chiria datorită pe trecut și aceea exigibilă pentru viitor. Cum însă în cazul de față sentința ce se execută și care se atacă astăzi este dată în contra contestatoarei potrivit art. 5 din decretul-lege No. 4881/919, pe motiv că intimata fiind proprietarele imobilului care face obiectul procesului, că ele, înseși locuiesc într'un imobil luat cu chirie.

Considerând că contestațiunile prevăzute de art. 4 al. ultim. urmează numai cazurile prevăzute de acest text, adică declarațiunile de renunțare la contracte iar nu și cazurile de deteriorare ale imobilului, de subînchiriere, etc.

Deci acest text este limitativ și nu se poate întinde aplicarea lui la cazul de față, căci aplicându-se

la alte cazuri, ar fi într-adevăr o chestiune care ar atinge ordinea publică în afară de cazurile prevăzute de Decretul lege.

Că astfel fiind, contestația este nefondată și ca atare urmează a fi respinsă.

(ss: Bordeianu, Anghelovici.

(N. R.)

REZUMATELE JURISPRUDENȚEI CURȚILOR DE APEL ȘI ÎN ALTEI CURȚI DE CASAȚIE

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI

SECȚIA I

Apelant: Societatea generală de asigurare «Națională» prin d-nii avocați Isăia G. Ionescu și V. Colfescu.

Intimat: Elpidi D. Corvoniș prin d. avocat Gh. S. Petrescu.

Societatea de asigurare. — Poliță. — Clauză prin care Societatea nu-și ia asupra consemnarea despăgubirei și nici plătu dobânzilor în caz de judecată. — Dacă acea clauză este contrară ordinii publice? — Art. 43 c. com. și 969 c. civ.

Când într-o poliță de asigurare se prevede clauza că în nici un caz de judecată între societate și asigurat, societatea nu poate fi obligată la consemnarea despăgubirei, nici la plătu dobânzi, fie pe timpul dela data întâmplării sinistrului până la intentarea acțiunii și până la rezolvirea printr-o hotărâre definitivă a procesului și aceasta prin derogatiune formală la art. 43 c. com., această convențiune nefiind contrară ordinii publice și nici ilicită, urmează a fi aplicată, având putere de lege între părțile contractante, conform dispozițiilor art. 969 c. civ. (Curtea de Apel Buc. s. I, decizia comercială No. 8 din 5 Martie 1920 prin care s'a admis apelul contra sent. 452/918 a Trib. Ilfov secția II com.)

Apelant: Jean I. Iordănescu prin d. avocat I. Timiras.

Intimat: Judecător I. Gheșu, lipsă intimatul Toma I. Rădulescu și firma intervenientă M. Braverman.

Încetare de plăți. — Apelul falitului. — Achitarea datorită după declararea falimentului. — Admisibilitatea apelului și ridicarea stărei de faliment. — Art. 695 cod. com.

Cestiunea ce se pune e aceea de a se ști dacă Curtea ca instanță de apel poate în urma apelului falitului să ridice starea de faliment pe motiv că după declararea achitată și desinteresat pe creditorii săi.

Efectul devolutiv al apelului din dreptul comun se aplică și la judecările în apel contra sentințelor declarative de faliment, de oarece legea comercială nu face nici o derogare în această privință pentru materia falimentului. Prin urmare, în virtutea acestui principiu, Curtea ca să judece, ca și cum nu s'ar fi pronunțat nici o hotărâre.

Conform art. 695 c. com. pentru declararea în stare de faliment se cere ca element esențial încetarea plăților, ori, această condițiune a încetării plăților, conform spiritului legii comerciale, nu se poate concepe fără datorii.

Prin urmare, în speță, apelantul făcând dovada că a achitat pe toți creditorii săi, urmează că starea de faliment trebuie ridicată. (Curtea pe Apel Buc. secția I, decizia comercială No. 18 din 3 Mai 1920, prin care s'a admis apelul contra sent. Trib. Dâmbovița No. 19/908).

N.T.A. — Sentința de mai sus a fost confirmată prin decizia Curții de Apel s. 4-a București cu No. 138/920 prin care s'a adoptat în totul faptele și motivele din această sentință.

SECȚIA II

Apelant reclamant: Maior N. Teodor.

Intimat: Aron Bufti, prin d. Schlessinger asistat de d. avocat Emilian.

Contract de locație. — Apel. — Cerere de suspendare a executării. — Dacă trebuie introdusă odată cu apelul? — Art. 11 din legea proprietăților și Art. 338 pr. civilă.

În procesele privitoare la legea proprietăților sentința tribunalului nu poate fi oprită de a fi executată prin facerea apelului, de cât numai dacă se consemnează în numărul suma reclamată ca neplătită și dacă se asigură chiria pe semestrul în curs și cel viitor, conform art. 11 din legea proprietăților.

Acest text nu obligă pe chiriaș a face cerere de suspendare a executării odată cu apelul — cum prevede în alte cazuri art. 338 pr. civ., destul numai să fie satisfăcute cerințele legii relative la consemnarea în numărul a chiriei acolo indicată. (Curtea de Apel Buc. s. II, decizia civilă No. 105 din 7 Mai 1920, prin care s'a admis cererea de suspendare a executării sent. Trib. Ilfov s. II civ. cor. No. 131/920).

SECȚIA III

Apelantă: Aspasia Tintulescu prin d. avocat Iliescu.

Intimată: Elisabeta G. Stirbey personal și ca tutoare, prin d. avocat Papadat.

Contract de locațiune. — Clauză expresă de nesubînchiriere. — Subînchiriere. — Toleranță din partea proprietarului. — Cerere de reziliere. — Inadmisibilitate. — Decretul-lege No. 1420/920.

Faptul că chiriașul, contra clauzei exprese din contract, care oprea subînchirierea, timp de 5 ani a ținut pensiune de familie, iar proprietarul imobilului a toleranță în tot acest timp, nu constituie o schimbare de destinațiune a imobilului, căci această toleranță din partea proprietarului constituie o veritabilă achiesare din partea lui; și prin urmare nu se poate cere azi rezilierea contractului — care este prelungit de drept pe baza decretului-lege No. 1420/920. (Curtea de Apel București, secția III, prin care s'a admis apelul contra sent. No. 214/920 a Trib. Ilfov, secția III c. cor).

Apelanți: Raschela și David Haner prin d. av. N. I. Flămândă.

Intimați: Avram Fischman prin d. avocat Solomonescu.

Vânzare cu clauza de a preda lucrul la epoca determinată. — Definierea imobilului ca chiriaș. — Cerere de evacuare din partea cumpărătorului. — Neexistența contractului de chirie. — Calea de urmat spre a dobândi imobilul.

a) Când într-un contract de vânzare a unui imobil proprietarul și-a rezervat de a mai locui câțva timp,

imobilul și a-l preda la o anumită epocă, nu înseamnă că ei și-a pierdut numai calitatea de proprietar și a înbrăcat pe aceea de chiriaș, ca să poată să ceară pe temeiul decretului-lege No. 14-0/920 prelungirea contractului.

Decretul lege No. 1420 din 2 Aprilie se ocupă numai de chiriași între care există un contract fie verbal fie scris, ceea ce în speță nu există.

b) Fiind vorba de raporturi de la vânzător la cumpărător cu clauza expresă de predarea lucrului cumpărat, la termen bine determinat și cum vânzătorul s'a împotrivit de a executa această clauză, calea pentru a sili pe vânzător să predea lucrul vândut este aceea a instanței îndrituite de a executa actul pe calea permise în asemenea împrejurări, iar nu calea unei acțiuni în evacuare după legea proprietarilor sau după dreptul comun.

O acțiune în evacuare de sine stătătoare nici nu poate exista în dreptul nostru, decât ca o consecință a unei acțiuni fie în reziliere, fie în nulitatea contractului de închiriere; iar după legea proprietarilor nu se poate cere evacuarea de cât numai dacă există un contract de închiriere, ceea ce nu există în speță (*Curtea de Apel din București secția III. decizia civilă No. 162 din 13 Iulie 1920, prin care s'a respins apelul contra Sent. 125/1920 a Trib. Ilfov secția de Notariat*).

SECȚIA IV

Apelantă: Charlotte Brodier, prin d. avocat Papadat.

Intimat: Maior D. Mavrocordat, prin d. avocat Bileciurescu.

Contract de locație. — Proces intentat conf. decretului-lege 4881/1919. — Modificare. — Decretul lege 1420/920. — Caracter de ordine publică. — Art. 5 din Decretul-lege 4881/1919 și art. 38 și 40 din decretul-lege 1420/920.

Prin art. 40 al III din decretul-lege 14-0/920 se declară abrogate ori ce dispozițiuni de lege contrare acestui decret.

Decretul-lege 4881 din Noembrie 1919 art. 5, conținând dispozițiuni ce nu mai sunt admise de ultimul decret-lege, urmează că aceste dispozițiuni sunt abrogate și înlocuite cu acele din noul decret, mai ales că prin art. 38 aceste dispozițiuni sunt declarate de ordine publică. Deși decretul-lege din 2 Aprilie nu e o lege de procedură sau de competență spre a i se atribui efecte retroactive, totuși faptul că acest decret este considerat de ordine publică, îl face nediscutat aplicabil și proceselor începute înainte de apariția acestui decret-lege, dar încă în curs de judecare.

Invocarea noului legi nu poate fi socotită drept o cerere nouă, ci cel mult drept un motiv nou și acesta invocată pe cale de apărare, atunci când partea adversă propune respingerea acțiunii ca nefiind admisibilă în baza decretului-lege în vigoare.

Prin urmare, în speță, procesul fiind pornit de intimat conform vechiului decret-lege și în cursul judecării intervenind un nou decret-lege care abrogă dispozițiunile celui dintâi, urmează că procesul se va judeca conform ultimului decret-lege. (*Curtea de Apel din București, secția IV, decizia civilă No. 94 din 12 Mai 1920 prin care admite apelul contra sent. 198 bis/920 a Trib. Ilfov secția II C. Cor.*)

NOTA.—In sensul contrar s'a pronunțat, Cas. I, decizia civilă No. 339 din 19 August 1920, care a hotărât că expresiunea «contestație» din art. 4 din decretul-lege 1420/920 trebuie luată

în înțelesul de contestare de drepturi, și prin urmare nu poate fi înlocuită printr-o simplă notificare a chiriașului.

(N. R.)

CURTEA DE CASAȚIE

SECȚIA I

Recurent: M. M. Mănescu, prin d. avocat C. Tonescu.

Intimat: C. Bușe, lipsă.

Acțiune. — Caracterizarea ei din punct de vedere juridic. — Obligațiunea instanțelor judecătorești în această privință.

Caracterizarea juridică și în raport cu legea a unei acțiuni, aparține în ultim resort justiției, iar nu părților, cari ad-sea ori sunt străine de formulele juridice și căroră nu li se poate impune de cât precizarea faptelor, dovezilor și a pretențiunilor lor, cari apoi urmează a fi soluționate, în raport cu legea, de instanțele judecătorești.

Prin urmare, dacă partea, în speță, în mod impropriu a declarat că revendică imobilul în chestiune, în loc să ceară rezoluțiunea vânzării pentru neîndeplinirea obligațiunii de plată prețului rău tribunalul a obligat-o să facă un nou proces, atunci când faptele și pretențiunile erau suficient caracterizate (*Cas. I, deciziunea No. 63 din 24 Februarie, 1920, prin care s'a casat sentința No. 13/918 a Trib. Mehedinți*).

Recurent: Nicolae G. Zaharia, prin d. avocat Alimănescu.

Intimat: Gh. Radu, asistat de d. av. Săndulescu și Dongoroz.

Hotărâre. — Proces desbătut înainte de începerea vacanței. — Darea hotărârii în timpul vacanței. — Judecătoria competenței. — Art. 193 și urm. din legea organizării judecătorești.

Când un proces a fost desbătut înainte de începerea vacanței, iar pronunțarea sentinței a avut loc în urmă judecătorii cari au compus tribunalul și au ascultat debaterile orale în cauză sunt singurii competenți a da hotărârea. Începerea vacanței în timpul când se găsseau în deliberare nu este o piedică ca ei să pronunțe sentința lor, căci ceea ce legea voințește este ca afacerile deferite secțiunii vacanțelor să fie rezolvate de judecătorii cari compun această secțiune, fără imixtiunea altora, iar prin pronunțarea comp. ec. l. ordină acești judecători nu au uzurpat atribuțiunile pe cari legea le dă în competența secțiunii de vacanță. (*Cas. I, deciziunea No. 77 bis din 1 Martie, 1920, prin care s'a respins, după divergență, recursul contra sentinței din 8 Iulie a Trib. Iași*).

SECȚIA II

Recurenți: I. I. Niculescu Dorobanțu, N. Filii, Paul Teodoru I. Pictorian, prin d-nii avocați C. Naumescu și M. Antonescu.

Recurs penal. — Instanța la care se adresează — Formalitățile cerute de lege pentru introducerea lui. — Art. 417 p. p. și 44 legea Curții de Casație.

Prin art. 44 din legea Curții de Casație s'a prevăzut că în materie penală recursul poate fi introdus și la grefa Înaltei Curți nu numai la grefa instanței respective. Modul de introducerea este însă tot cel solem prevăzut de art. 417 pr. p., adică declarațiunea făcută în persoană de recurent-grefierului Curții și trecerea ei în

registru special. Neîndeplinirea acestor formalități atrage nulitatea recursului. (Cas. II, deciziunea penală No. 872 din 16 Iunie 1920, prin care s'a anulat recursul făcut contra jurnalelor din 13 Mai și 26 Aprilie 1920 ale Comisiunii a V de judecarea negustorilor speculanți).

Regulament de competență dat după cererea d-lui procuror al Trib. Cetatea Albă în afacerea privitoare pe Leizer Marcakis.

Legea rusească a axizelor.—**Contravențiuni la această lege.**—**Instanța competentă.**—**Art. 51 din legea judecătorilor de ocoale.**

După art. 51 din legea judecătorilor de ocoale, aceste instanțe sunt competente a judeca toate abaterile calificate contravențiuni sau delict de legile acolo enumerate.

Între aceste legi nu este trecută și legea fondului comunal corespunzătoare legii axizelor rusă.

Din faptul însă că în aliniatul penultim al art. 51 se arată că se exceptează numai contravențiunile a căror constatare și pedepsire s'ar fi dat în căderea altor autorități, urmează că jud. de ocoale sunt competente a judeca și contravențiunile date lor și prin alte legi speciale de cât cele enumerate în acest text de lege, deci și contravențiunile la legea axizelor rusă, cari erau de competența judecătorilor administrative și orașenești, astăzi desființate și înlocuite prin jud. de ocoale. (Cas. II, deciziunea penală No. 869 din 16 Iunie, 1920, prin care s'a trimis afacerea la Jud. de ocol rural Paris din jud. Cetatea Albă).

Recurrent: Procurorul g-ral al Curții de Apel București.

Supuși aparținând statelor dușmane—**Despăgubiri primite dela statul român pentru internare, etc.**—**Restituirea lor.**—**Obligațiunea impusă și celor cari posterior au devenit cetățeni români.**—**Decretul-lege No. 174/919.**

Obligațiunea impusă prin decretul-lege No. 174/919 supușilor statelor inamice de a restitui despăgubirile primite dela Statul român pentru internare, etc, este impusă și celor care posterior au devenit cetățeni români, fie prin anexiune fie prin naturalizare, legea nefăcând nici o excepție în privința lor.

Legea scotește nedeclararea și restituirea acestor sumi în termenul legal ca o infracțiune cu caracter contravențional și de aceea este indiferentă pentru existența infracțiunii buna sau rea credință a inculpatului. (Cas. II, deciziunea penală No. 801 din 8 Iunie 1920, prin care s'a admis recursul făcut contra deciziunii No. 9/920 a Curții de Apel București s. IV.).

SECȚIA III

Recurrent: Direcțiunea generală a C. F. R. prin d. avocat V. Litănu.

Întimat: D. Ionescu, prin d. avocat Popescu-Copuz.

Contract de transport.—**Obligațiunile luate de Direcția generală a C. F. R. în calitate de căraș.**—**Dacă ea poate discuta proprietatea mărfurilor.**—**Soluție negativă.**

Direcțiunea C. F. R. în calitate de căraș nu este îndreptățită a discuta titlurile de proprietate asupra mărfurilor ce i-au fost încredințate pentru transport. Ea nu poate refuza eliberarea mărfurilor ajunse la destinație de cât dacă nu i se prezintă avizul semnat de destinatar sau nu i se achită taxele de transport. Chestiunea cui aparțin mărfurile pentru cari Direcțiunea a primit avizul semnat de destinatar, privește exclusiv

raportul juridic dintre destinatar și transmitător și nu poate angaja în nici un caz responsabilitatea Direcțiunii C. F. R. (Cas. III, deciziunea No. 46 din 11 Februar. 1920, prin care s'a respins recursul contra sentinței No. 50/915 a Trib. Mușcel).

Recurrent: Artur Filoti, prin d. av. L. Moldoveanu.

Întimat: Firma Troianos, prin d. av. B. Cernea.

Legea burselor.—**Deciziunea dată de camera arbitrală.**—**Motivare.**—**În ce termen trebuie făcută.**—**Art. 53 din lege.**

După art. 53 din legea burselor de comerț, sentințele camerei arbitrale trebuie redactate în termen de cel mult trei zile libere din ziua pronunțării lor, sub pedeapsă de nulitate.

Prin «redactare» se înțelege redactarea în întregime a sentinței, cu arătarea tuturor temeiurilor pe care se sprijină, iar nu numai a dispozitivului, care trebuie făcut și semnat în momentul pronunțării. Aceasta reiese și din dispozițiunile regulamentului burselor, care întruvințuiează expresiunea «vor fi redactate și motivate».

Prin urmare, deciziunea care n'a fost redactată în acest interval este nulă. (Cas. III, Deciziunea No. 254 din 6 Iulie 1920, prin care s'a casat Deciziunea No. 19 din 1920 a Camerii arbitrale a Bursei din Brăila).

La 20 Octombrie cor. va apare Legile referitoare la Procedura penală ungară rămasă în vigoare în Transilvania. Banat etc. cuprinzând: legea despre procedura penală cu toate modificările și completările ulterioare, legea despre Curțile cu jurați, legea penală referitoare la infracțiuni minore și regulamentul privind procedura pentru contravențiunile la monopoliuri, traduse de D. nii: Romul Pop, Președinte la Curtea de Apel Tg. Mureș și Vl. Mavrodineanu, consilier la aceea curte, fost Prim-procuror și președinte de Tribunal în vechiul regat.

Lucrarea va cuprinde 20 coale tipar, format mare. Prețul cu care se va pune în vânzare e 40 lei. Pentru cei cari se vor înscrie ca abonați și vor achita anticipat, vor plăti numai 35 lei.

Abonamentele se primesc pe listele ce s'au trimis și la București la «Curierul Judiciar» prin mandat poștal.

Lucrarea va fi complet gata la 20 cor., rugăm a ni se trimite listele de abonamente cu sumele spre a se putea expediază volumele.

D-l N. Jac Constantinescu, distinsul fost prim-președinte al Trib. Gorj, actualmente consilier la Curtea de Apel Galați a dat la lumină o nouă și importantă lucrare

Asupra Contractului de locațiune

o broșură, format mare, conținând 180 pagini. Prețul 8 lei. Se expediază la cerere de Curierul Judiciar contra mandat poștal, la care se va adăoga 2 lei pentru porto recomandat.

Domnii abonați sunt cu insistență rugați a grăbi achitarea abonamentelor prin mandate poștale, fără a mai aștepta alte înștiințări. D-l Dr. Octav Scalat, avocat din Cernăuți, este reprezentantul nostru p-ntru Bucovina și d-l Consilier Vl. Mavrodineanu, care s'a oferit în mod cu totul onorific pentru Circumscripția Curții de apel Tg. Mureș (Ardeal), ambii impuțerniciți a primi abonamente, publicațiuni și a face încasări. D-l D. Niculescu continuă a ne reprezenta și face încasări în provincie, iar d-l C. Petculescu, în Capitală, cărora rugăm a li se da tot concursul.

Societatea anonimă «Curierul Judiciar»